

A-21628

RIHO PÄTS

LAULIK VI

VI KLASSI
LAULUVARA

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1957

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt.

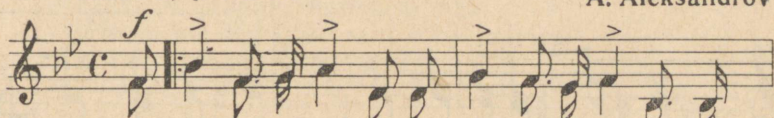
TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

NSV Liidu hümn

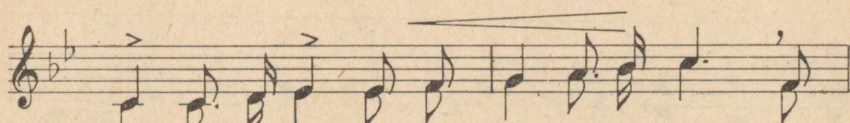
S. Mihhalkov ja El Registan

Võimsalt, pidulikult

A. Aleksandrov

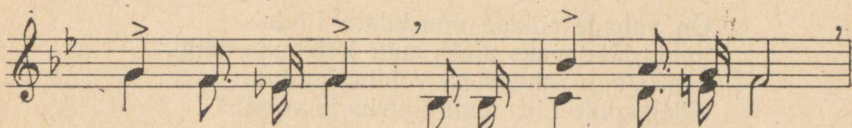
1. On va - ba - de rii - ki - de murdmatu Lii - du loond

jää - da - vaks a - jaks suur Ve - ne - maa hõim. Sest

e - la - gu rah - vas - test vôi - du - le vii - dud Nõu -

ko - gu - de Liit, te - ma üht - sus ja võim.

Au, sul - le — i - sa - maa, va - ba ja —

võit - ma - tu, rah - ves - te sõp - ru - se

vend - lu - se maa! Kõr - gel me Nõu - ko - gu

rah - va - lipp leh - vi - gu, või - dult meid või - du - le

juh - ti - gu ta. 2. Meil või - dult meid või - du - le

juh - ti - gu ta!

1. On vabade riikide murdmatu Liidu loond jäädavaks ajaks suur Venemaa hõim. Sest elagu rahvastest võidule viidud Nõukogude Liit, tema ühtsus ja võim!

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu, rahvaste sõpruse, vendluse maa!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu, võidult meid võidule juhtigu ta!

2. Meil tormidest helendas vabaduspäike, suur Lenin meil valgustas võitluste teid. Truuks rahvale Stalin meid kasvatas kõiki, tööks, kangelastegudeks innustas meid.

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu, rahvaste õnne ja õitsengu maal!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu, võidult meid võidule juhtigu ta!

3. Kõik nurjatud kallaletungijad väärab
me lahinguis kasvanud võimas armee.
Me võitluste hoog sugupõlvedeks määrab
aus, kuulsuses hiilgama Isamaa tee.

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste jäädava kuulsuse maa!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

Eesti NSV hümn

J. Semper

Pidulikult võimsalt

G. Ernesaks

1. Jää kest-ma ka-le-vi-te kan-ge rah-vas ja

sei - sa - kal - ju - na me ko - du - - maa! Ei

vai - bund kan-na - tus-tes si - nu vah - vus, end

lä - bi sa - jan - di - test murd - sid — sa. Ja

tõu - sid õits - vaks sot - sia - lis - mi - maaks, et

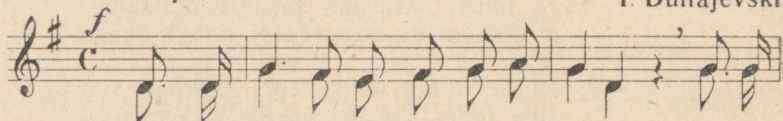
päi - ke - ne su päe - va - des - se pais - ta saaks.

1. Jää kestma, Kalevite kange rahvas,
ja seisa kaljuna, me kodumaa!
Ei vaibund kannatustes sinu vahvus,
end läbi sajanditest murdsid sa.
Ja tõusid õitsvaks sotsialismimaaks,
et päikene sü päevadesse paista saaks.
2. Nüüd huuga, tehas, vili, nurmel vooga,
sirp, lõika, alasile, haamer, löö!
Nõukogu elu, tuksu võimsa hooga,
too õnne rahvale, me tubli töö!
Me Liidu rahvaste ja riike seas
sa, Eesti, sammu esimeste kindlas reas!
3. Sa kõrgel leninlikku lippu kannad
ja julgelt kommunismi rada käid.
Partei me sammudele suuna annab
ja võidult võitudele viib ta meid.
Ta kindlal juhtimisel kasva sa
ja tugevaks ning kauniks saa, me kodumaa!

Laul Kodumaale

Marsi tempos V. Lebedev-Kumatsš

I. Dunajevski

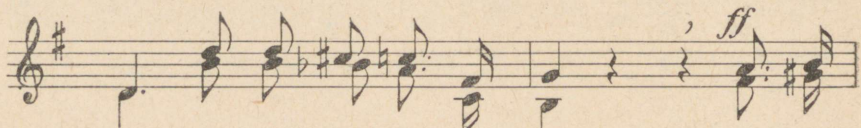
1-4. Suur ja lai on maa mis on mu ko-du, ri- kas

loo - dus - va - ra - dest ta pind, — sel - list

maad maa - il - mas teist ei lei - du, kus nii

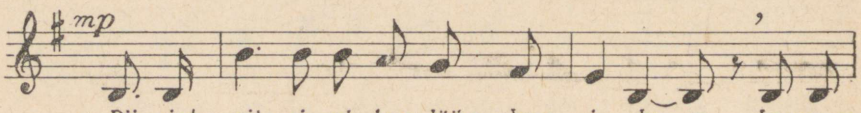
va - balt hin - ga - ta võib rind. Sel - list

maad maa - il - mas teist ei lei - du kus nii

va - balt hin - ga - ta võib rind. —

1. Pii - rist pii - ri - ni kus lääs kus i - da, — kau - ges

lõu - nàs kar-gel põh- ja - ra'al i - ga

üks on pe-re - mees ja te - da hoi - tud

hin - na - tud on ko - du - maal. — Tui - kab

rõõ - mus e - lu i - gal ra - jal, na - gu

suur ja vôi - mas ve - te - vool. Noor - tel'

tee on lah - ti i - gal a - lal, va - nul'

aus - tus, hool - dus i - gal - pool. —

Algusest kuni sõnani „Lõpp”

Suur ja lai on maa, mis on mu kodu,
rikas loodusvaradest ta pind.
∴ Sellist maad maailmas teist ei leidu,
kus nii vabalt hingata võib rind. ∴:

1. Piirist piirini, kus lääds, kus ida,
kauges lõunas, kargel põhjara'al
igauks on peremees ja teda
hoitud, hinnatud on kodumaal.
Tuikab rõõmus elu igal rajal
nagu suur ja võimas vetevoog.
Noortel' tee on lahti igal alal,
vanul' austus, hooldus igal pool.

Suur ja lai on maa . . .

2. Meie välju pilguga ei haara,
kõiki linnu meeleski ei pea,
sõna «seltsimees» meil parim aare,
millest kallimat ei sõna tea.
Kodu kõikjal, kus see sõna kaigub,
ei me põlga neegreid, kollaseid.
Sõna see on tuttav kõigis paigus,
igal pool ta leiab omakseid.

Suur ja lai on maa . . .

3. Kevadtuule süleluse hõlmas
üha rõõmsam, virgem meie maa.
Ei me kombel keegi siin maailmas
naerda ega armastada saa.
Ent kui vaenlane meil' töötab kadu,
julgelt vastu talle läheme.
Nagu mõrsjat armastame kodu,
nagu hella ema hoiame.

Suur ja lai on maa . . .

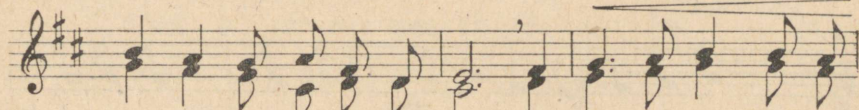
Au Nõukogude võimule

Võimsalt, pidulikult *M. Issakovski*

V. Zahharov

1. Sa õit - se, kas - va, veel võim - sa - maks saa, me

suu - re töö ja mõt - te maa. See maa, kus laas - tas - ki

sõ - ja õud, kuid võit - jaks jäi rah - va jõud.

Au sul - le, i - - sa - maa õit - sev,

kõ - la - gu si - nust me laul, a - la - ti

töö - tav ja võit - lev, kõi - ki - des keel - tes sul au!

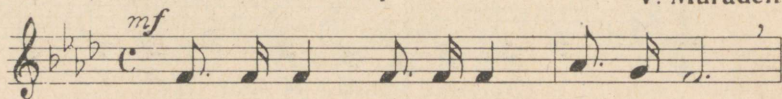
2. Me võimsat liitu nii kindlana
siin hoidku iga rahvahõim.
Siis võidulippe ei võtta saa
me kätest ükski võim.
Au sulle, isamaa õitsev, ...

Maailma nooruse marss

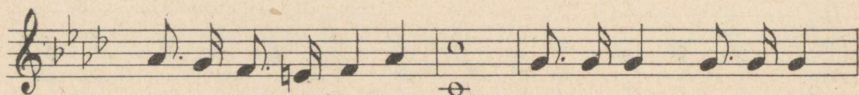
V. Haritonov

Heroilises marsi tempos

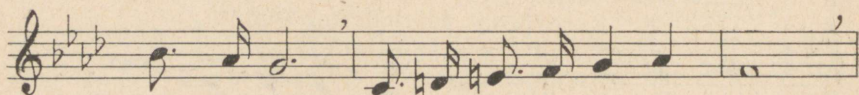
V. Muradeli

1 Püs - ti pead, noor-te read, sõb-rad head,

ko - gu il - ma i - galt maalt. Kuulge meid, kuulge meid,

kuul-ge meid, rin - nas kan-nad tõ - de sa.

Siht me ees on sel-ge, suur, pii - ri - tu, ää - re - tu,

võit-ma-tu. Sõ - ber kau-ge hea, se - da ik - ka tea,

sam-mu si - nu - ga ma pean. —

Refrään

Sei-sa mi - nu kôr-val sõ - ber kal - - - lis,

sa - du aas - taid e - la - me me veel.

Mei - e sõp - rus see on kõi - gist kal - - lim,

mei - e sõp - rus on kui päik - se - leek.

Ra - hu - võit - lus see on mei - e töö - - tus,

sõ - ja - le me üt - le - me kõik ei.

piuf
Jäl - le ja jäl - le kost - mas on val - jult:

ff
ei, ei, ei!

2. Püsti pead,
noorte read,
sõbrad head,
on sul kallis kodumuld.
Päeval, ööl,
päeval, ööl,
päeval, ööl
vihka ikka sõjatuld.
Oma kodu, õnne eest
julgesti võitle sa nagu mees.
Sõber kauge, hea,
seda ikka tea —
sammu sinuga ma pean.

Refrään.

3. Püsti pead,
noorte read,
sõbrad head,
pole kerge võitlustee.
Iga tund,
iga päev,
iga kuu
õnne poole viib meid see.
Rahu võidab, võitjaks jääb,
julgesti, kindlalt nüüd kokku käed.
Sõber kauge, hea,
seda ikka tea —
sammu sinuga ma pean.

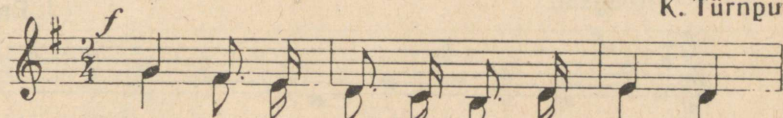
Refrään.

Mu Eestimaa

P Grünfeldt

Kindlalt

K. Türnpu

1. Ees-ti, mu ar-mas, kal-lis ko-du-

maa! Mu i-lus maa, mu pü-ha

maa! Ma lä-hen-lä-bi si-nu-

eest su prii-ust-kaitstes tu-lest,-

veest, et õits-ta sa võiks va-ba-na!

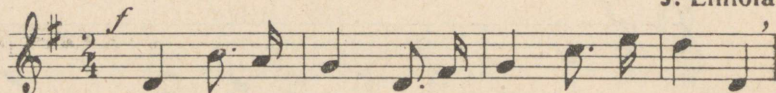
2. Koidu ja Hämariku kodumaa!
Mu sünnimaa, mu laulumaa!
Kes oma maa ja merega
said vabastatud verega:
jää seisma sa, mu Eestimaa!
3. Eesti, mu armas, kallis kodumaa!
Mu ilus maa, mu püha maa!
Ma lähen läbi sinu eest
su priiust kaitstes tulest, veest,
et õitsta sa võiks vabana!

Isamaa hiilgava' pinnalla

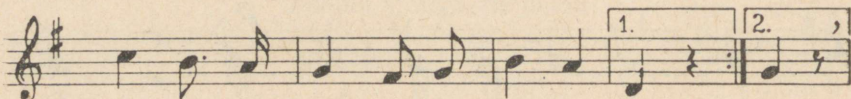
L. Koidula järgi

Hoogsalt

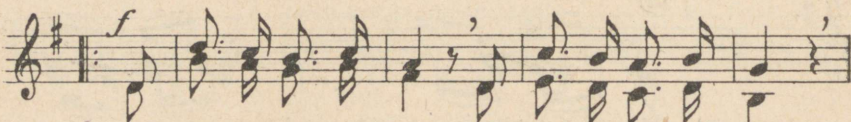
J. Ennola

1. I - sa-maa hiil - ga-va pin - nal-la pais-tab
i - sa-maa si - na-va' vôi - vil-ta vaat-vad

ko - du mul kau - ni - ke, kal - li - ke.
vil - ku - vad koi - dud mu kambris - - se.

1-3. Oi, laa-ri, laa-ri - laa, oi, laa-ri, laa-ri - laa!

õit - se ja hal - jen - da sün - ni - maa! sün - ni - maa!

2. Kukulind kaunisti kuusikust kostab,
äratab uinuva looduse,
õitselind õrnasti haavikust hõiskab,
helinad hõljuvad aasale.
Oi, laari, laarilaa, ...
3. Kodumaa kaunidus köidab me meeled,
tiivustab tuksuma südame;
hõiskavad hääled ja kõlavad keeled,
vaimustus pääsenud vallale.
Oi, laari, laarilaa, ...

Mu isamaa armas

Villi Andi

Südamlikult

M. Härma

mf

1. Mu i - sa - maa ar - - mas, kus

sün - - di - nud ma, sind ar - mas-tan ma

jär - jest, sind ar - mas-tan ma jär - jest, ja

kii-dan lau-lu - ga ja kii-dan lau - - lu - - ga!

2. Ei hõbedat, kulda
ei leita siin maal,
:: meil viljakandvat mulda ::
:: on küllalt igal pool! ::
3. Ei seedreid, ei palme
küll kasva me maal,
:: meil siiski kenad männid, ::
:: ja kuused, kased ka. ::
4. Oh, õitse veel kaua,
mu isade maal!
:: See maa, kus palju vahvust ::
:: ja vaimuvara ka! ::

Matkalaul

P. Rummo

Marsi tempos. (Kergelt)

R. Päts

mf

1. He - le päi - ke pai - tab pal - - geid,

lõu - na - tuu - les len - dab juus, läh - me pi - ki maan - teid

val - geid, sü - da hell ja lau - lud suus.

f

Läh - me rei - si - pau - nad ku - kil, sil - mis su - ve - päik - se

naer. — Põl - lul ju - ba tol - mab ru - - - - kis
II hääl: tol - mab ju - ba ru - kis

ju - ba loo - ma hak - kab kaer!
loo - ma hak - kab kaer!

mp

la - la - la - la, lal - lal, la - la - la - la, lal - lal,
 Ihääl: la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la,

la - la - la - la, lal - - lal, laa - - laa,
 la - la - la - la, la - la - la - la, laa - - laa,

mf

la - la - la - la, lal - lal, la - la - la - la, lal - lal,
 la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la,

mf

la - la - la - la, lal - lal, laa.

2. Nukrad leinakase salad
 peegeldumas järvevees,
 sirelites vanad talud,
 lastekilkeid ukse ees.
 Matkalaule rõõmsaid, helli
 helistamas reipalt huul,
 Kõrvus kajab karjakelli,
 palgeid paitab päike, tuul!
 La-la, la-la, lal-lal ...

KLAVIATUUR

Harjutada kiiresti leidma kõiki tundmaõpitud klahve
Ülesanne. Kirjutada noodivihikusse järgmised noodid:

1. oktaavis: sol, re, la, mi, do, fa, si
2. oktaavis: do, sol, re, fa, mi
- väikses oktaavis: sol, si, la

NOODILUGEMISE HARJUTUSI

Lugeda takti lüües noodinimedega

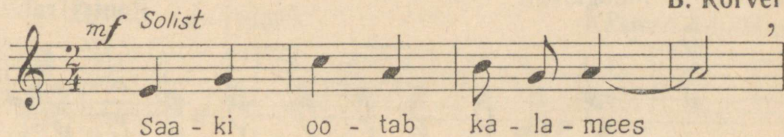
Kalal

M. Kesamaa

Lõbusalt

B. Kõrver

mf Solist

Saa - ki oo - tab ka - la - mees

Koor *Solist*

päik-se-tõu-sust saa-dik. Miks sa sä - rav ka-la - ke

Koor *mf*

mööda u - jud paa-dist. 1-4. Ka-la - ke lööb sa-ba-ga

vas - tu lai - neid lak - su. Proo - vi te - da

ta - ba - da, kin - ni püü - da kat - su!

2. Veos on maiuspalake,
Õngeritv on lookas.
Kaua sind siis, kalake,
kalamees veel ootab?
Refrään: Kalake lööb...

3. Pistab vetest välja pea,
vaatab otse silma —
kalasupist, sõbrake,
jääma pead sa ilma!
Refrään: Kalake lööb...

4. Palju pead veel õppima
kalameeste ala.
Siis sa kalamees-pioneer,
püüad hästi kala.
Refrään: Kalake lööb...

Ringtantsu-laul

Mänglevalt

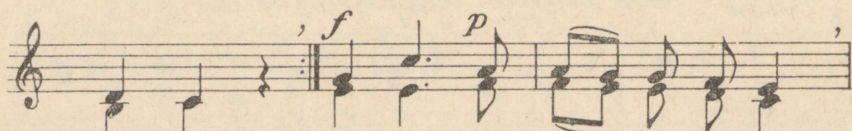
Rootsi rahvaviis. ^p

1. Koh-tan sind ma rin-gis rõõmsas män-gu-hoos.

Kõi-gil pär-jad peas ja löö-me tant-su koos. Hei

hopp - la! 1-2. Hei, hopp! Kõik kee - rel-gu nüüd!

Hei, hopp! nii kõ - lab me hüüd! Hei hopp-la!

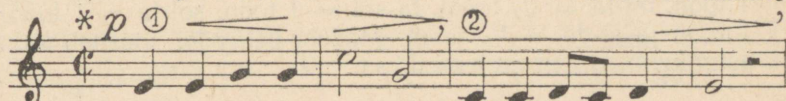
2. Ühismänguks meile
oled ehtind end,
naeratus su näol
ja tants kui linnulend.
Hei, hoppla!
Hei, hopp!
Kõik keerelge nüüd!
Hei, hopp! nii kõlab me hüüd!
Hei, hoppla!

Hällilaul

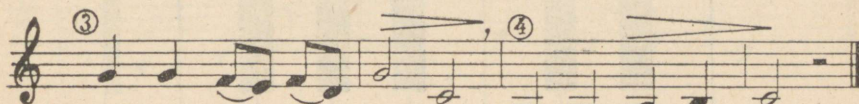
M. Frey

Kaanon 4-häälne

†Ornalt $\text{♩} = 1 \text{ l6ök}$

Tu-du, tu-du, tu - vi, äi - u väi - ke lind!

Ma - ga, ma - ga, mai - mu, e - ma val - vab sind.

DO-MAŽOOR HELIREDEL (HELISTIK)

Do-mažoor heliredel on ainuke mažoor-heliredel, mille toonid asetsevad ainult valgetel klahvidel. Kuna aga klaviatuuris iga üksteisele järgneva klahvi vahe on pool tooni, siis saame valgete klahvide vahed Do-mažooris järgmised: do-re = 1 toon, re-mi = 1 toon, mi-fa = $\frac{1}{2}$ tooni, fa-sol = 1 toon, sol-la = 1 toon, la-si = 1 toon ja si-do = $\frac{1}{2}$ tooni. Mažoor-heliredel koosneb kahest poolastmikust — tetrahordist.

I II III IV V VI VII VIII(1)

alumine tetrahord 1 ülemine tetrahord

Küsimusi: Missugune on mažoor-heliredeli valem?

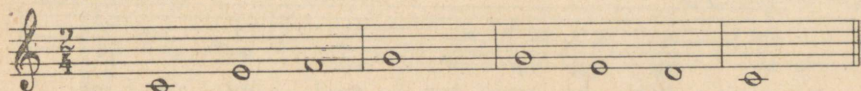
Missugune on mažoori kõlaline iseloom?

Ülesandeid: Kirjutada noodivihikusse Do-mažoor heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril.

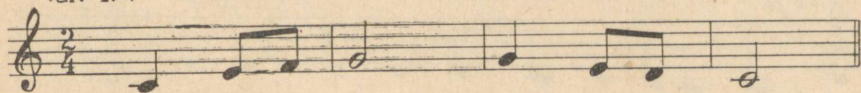
RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 1 — DO-MAŽOORIS *)

Kasutada: ja }

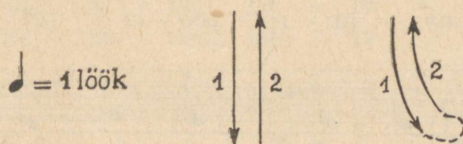
Ülesanne A

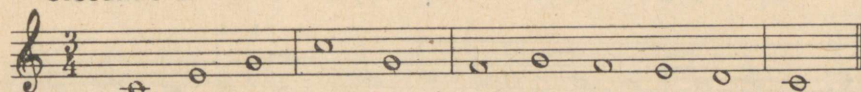
Var. 1.*)

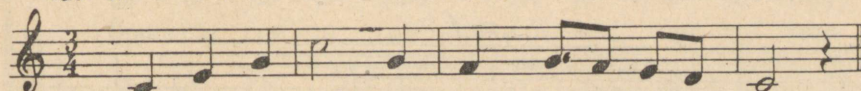
Var. 2.

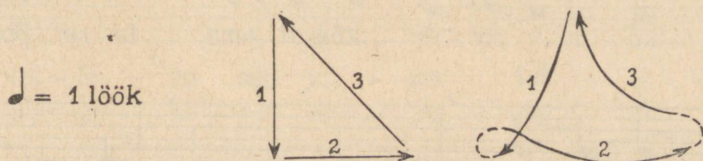
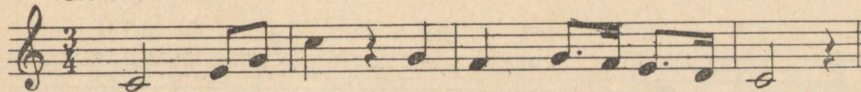
Ülesanne B

Var. 1.

Var. 2

*) Laulda variatsioone takti lüües kas rütmisilpide või noodinimetustega.

Hakkame, mehed, minema

Marsi taktis Eesti rahvaluule

G. Ernesaks

The musical score is written on a single treble clef staff in common time (C). It consists of eight lines of music. The first line begins with a *pp* dynamic marking. The second line has a *p* marking, and the third line has a *mp* marking. The fourth line starts with a *f* marking. The sixth line includes a *piu f* marking. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The piece concludes with a double bar line at the end of the eighth line.

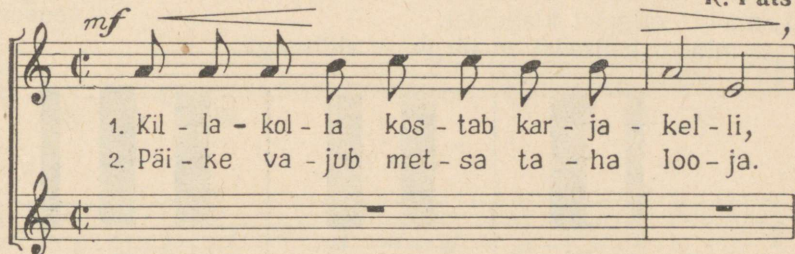
pp
Hak - ka - me, me - hed, mi - ne - ma,
p ko - du poo - le kōn - di - ma, ta - re poo - le
mp
tōt - ta - ma, ta - re poo - le tōt - ta - ma.
f
Pa - ne - me pii - bud pō - le - ma,
va - nad to - bid tor - ma - ma, — uh - ked to - bid
piu f
uh - kü - mai - e. — Hak - ka - me, me - hed, mi - ne - ma,
ko - du poo - le kōn - di - ma, ta - re poo - le
tōt - ta - ma, ta - re poo - le tōt - ta - ma.

Karjamaal

Soome rahvaviis
R. Päts

Kiirelt

mf

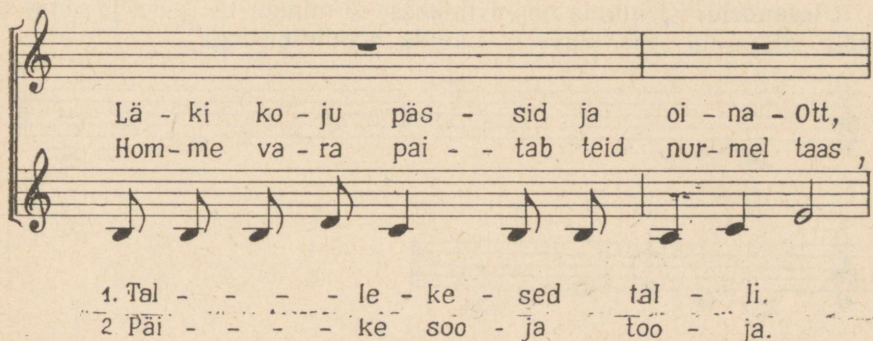

1. Kil - la - kol - la kos - tab kar - ja - kel - li,
2. Päi - ke va - jub met - sa ta - ha loo - ja.

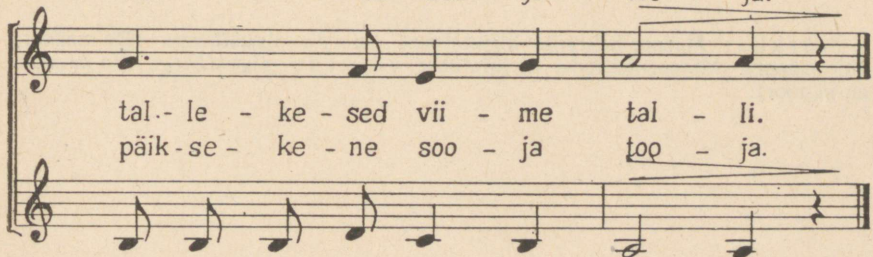
tuu - tu, luu - tu, pa - ju - pil - li.
Kit - se - ke - sed, lau - ta soo - ja!

1. Tuu - - - - tu, luu - tu, pil - li.
2. Kit - - - - se - ke - sed, soo - ja!

Lä - ki ko - ju päs - sid ja oi - na - Ott,
Hom - me va - ra pai - - tab teid nur - mel taas ,

1. Tal - - - - le - ke - sed tal - li.
2. Päi - - - - ke soo - ja too - ja.

tal - le - ke - sed vii - me tal - li.
päik - se - ke - ne soo - ja too - ja.

3. 1. salmi kordamine.

LA-MINOOR HELIREDEL

Kui mažoorse heliredeli aluseks võtsime Do-mažoor heliredeli, siis minoorsete heliredelite aluseks võetakse la-minoor heliredel. La-minoor heliredel on ainuke minoorne heliredel, mida mängitakse ainult valgetel klahvidel.

la-minoor heliredel on järgmise ehitusega:

The diagram shows a piano keyboard with the A-minor scale highlighted. The notes are A, B, C, D, E, F, G, and A. Below the keyboard, the scale is written on a treble clef staff. The notes are A (I), B (II), C (III), D (IV), E (V), F (VI), G (VII), and A (VIII(1)). The scale is divided into two tetrads: the lower tetrad (alumine tetrahord) and the upper tetrad (ülemine tetrahord). The lower tetrad consists of the notes A, B, C, and D, and the upper tetrad consists of the notes E, F, G, and A. The notes are connected by slurs, and the fingers are numbered 1, 2, 1, 1, 2, 1, 1.

Küsimusi: Missugune on minoor-heliredeli valem? Missugune on minoori kõlaline iseloom?

Ülesandeid: Kirjutada noodivihikusse la-minoor heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril. Laulda noodinimedega.

A musical staff showing the A-minor scale in a single line. The notes are A, B, C, D, E, F, G, and A, written in a single line with a treble clef.

A musical staff showing the A-minor triad in a single line. The notes are A, C, and E, written in a single line with a treble clef.

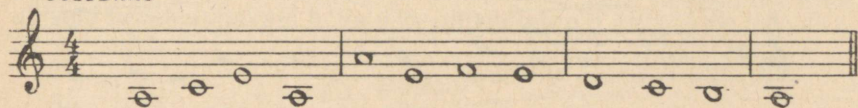
Märkus: Mažoor-heliredel kirjutatakse suure algustähega (Do-mažoor, Sol-mažoor). Minoor-heliredel kirjutatakse väikese algustähega (la-minoor, mi-minoor).

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 2

la minooris

Endised rütmid,   ja .

Ülesanne

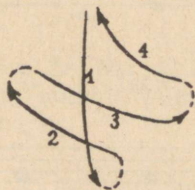
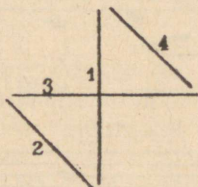
Var. 1.

Var. 2.

 = 1 löök

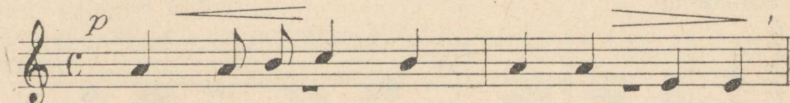

Oh mina väike mehekene

Eesti rahvaluule

Mõõdukalt

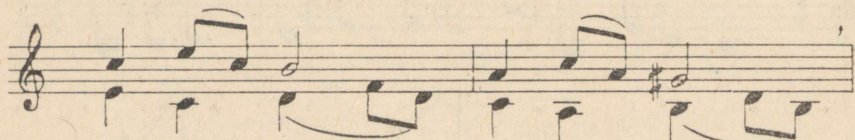
Eesti rahvaviis

1. Oh mi-na väi - ke me - he - ke - ne,

põl - ve - pik - ku poi - si - ke! —

Vaat - lu - lii, — — — — — vaat - lu - lii! — — — — —

Põl - - ve - - pik - - ku poi - si - ke.

2. Öösi peksin mõisa rehed,
päeval kündsin mõødumaad.
Vaatlulii, vaatlulii!
päeval kündsin mõødumaad.
3. Vaesedlapsed vaarumassa,
ematumad heljumas.
Vaatlulii, vaatlulii!
ematumad heljumas.
4. Oh mina väike mehekene,
põlvepikku poisike!
Vaatlulii, vaatlulii!
põlvepikku poisike.

PARALLEELSESED HELISTIKUD.

Minoor on samasugune iseseisev laad nagu mažoorgi. Igale mažoorile vastab temaga ühiseid helisid omav minoor. Nimetatud minoorne helistik asub mažoorist $1\frac{1}{2}$ tooni võrra madalamal ($4\frac{1}{2}$ tooni kõrgemal). Mažoorseid ja minoorseid, oma loomulikus kujus ühiseid helisid omavaid helistikke nimetatakse p a r a l l e e l s e i k s :

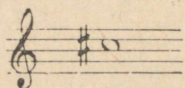
Do-mažoorile paralleelne minoor on la-minoor. Selleks, et leida mažoorse heliredeli paralleelne minoor-heliredel, võtame minoorse heliredeli põhitooniks mažoor-heliredeli VI astme.

Do-mažoor												
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII (I)					
do	re	mi	fa	sol	la	si	do	re	mi	fa	sol	la
					I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
la-minoor												

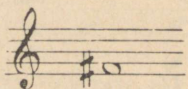
Ülesandeid: Milline on Sol-mažoorile paralleelne helistik? Milline on Fa-mažoorile paralleelne helistik?

ALTERATSIIONI MÄRGID.

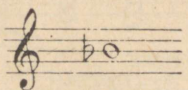
Alusastmeid võib kõrgendada ja madaldada poole tooni võrra, kui nende ette asetada kõrgendus- (#) või madaldusmärk (♭). Selliselt muudetud aste saab oma nimetuse alusastme ja alteratsiooni märgi nimetusest:

do # - do-dices

fa # - fa-diees

si ♭ - si-bemoli

Töö ja võitlus

P. Rummo

Hoogsalt

E. Kapp

f
Töö ja võit-lus, me-re - mü - ha
ka - ras-tand sind, Eesti - maa. Põl-vest põl-ve mei - le
p
pü - ha, jõu-kaks, õn - ne-li - kuks saa. Võõ-ra
mf
vä-gi - val - la või-mu heitnud en-dalt ees - ti
muld. Lii - du ven-na-li - kud hõi-mud hoid-mas
f
va - ba - du - se tuld. Jul - gelt tu - le - vi - ku

poo - le võim - sas Lii - dus sam - mu sa. Sul - le

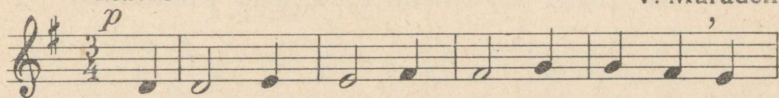
o - ma jôu ja hoo - le too - me, Eesti i - sa - maa.

Pioneeride laagrilõke

Elavalt

L. Nekrassova

V. Muradeli

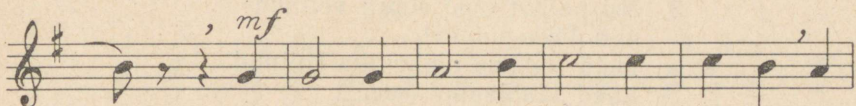
1. Me süü - ta - si - me laag-ri - lõk - ke, kui

õh - tul vai - kis tuul. — Nüüd kõik me

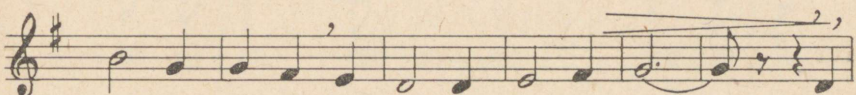
ju - tud laul ning mõt - ted on e - lust su - ve - kuul.

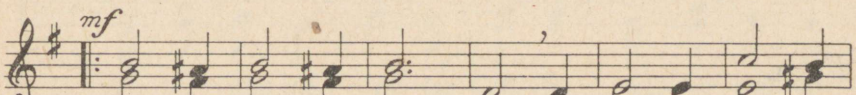
Suits tõu - seb õh - ku, kõr - gel veerleb, kus

ku - mab pil - ve - vall, — ja laul - des lap - si

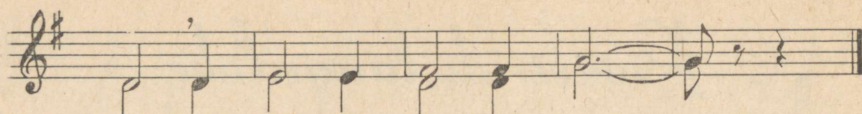
tant - sul keerleb siin mu - rul puu - de all. — 1-3 Sa

loi - da kau - a, kau - a ja hel - gi kiir - gav

leek! — Me hom - seks sõi - duks veel lau -

su: „Head teed, head teed, head teed!” —

2. Mu sõber, räägi, millest mõtled,
mis on su homme püüd,
kus juba unistustes tõited,
mis igatsed sa nüüd?
Nii ruttu suvi mööda läinud,
aeg lahkuda meil pea.
Neid rõõme, mida koos me näinud,
ma ikka meeles pean.

Refrään.

3. Nii paljud uusi sõpru võitnud
siin lõkkepidudel,
meid rõõmus ühistunne köitnud
nüüd kindlamini veel.
Küll koolitööski sõprus kestab
kui klassis taas me koos...
Ent oma laagrisõbrast vestan
ma selles lauluhoos.

Refrään.

Ilutegija

Mõnusalt

Eesti rahvaluule

G. Ernesaks

1. I-gav on ol - la i - lu-ta, ha-le ol - la

lau-le - ma - ta, ko-le kä - o kuk-ku - ma - ta,

ras-ke rõõmu-ta e - la - da. 1.2. Ma i - se i - lu -

te - gi - ja, rõõ - mu kal - li kan-di - ja,

i - lu kan-nan kaa-sa - sa-na, puu- a põl-le

pae-la - des-sa, rõõ - mu rõh-tu-de va-he - la.

2. Enhe ma une unustan,
maha jätan magamise,
kui et ma ilu unustan,
rõõmu et kallista kaotan.
Ma ise ilutegija,
rõõmu kalli kandija,
ilu kannan kaasasana,
puua põlle paeladessa,
rõõmu rõhtude vahela.

SOL-MAŽOOR HELIREDEL (HELISTIK).

Selleks, et sol-ist ehitatud heliredel kõlaks mažooriselt, tuleb kõrgendada selle heliredeli VII astet (fa) poole tooni võrra (fa-diees).

The diagram illustrates the construction of a Sol minor scale on a piano keyboard. The keyboard shows the 8th octave with the 7th degree (F) raised. The staff shows the scale: I (C), II (D), III (E), IV (F), V (G), VI (A), VII (B), VIII (C). Fingerings are indicated: 1 for I, II, V, VI; 1/2 for III, VII. The scale is divided into 'alumine tetrahord' (I-IV) and 'ülemine tetrahord' (V-VIII).

Kui laul on Sol-mažooris, siis märgitakse noodivõtme kõrvale fa-noodi kohale (viies joon) diees (#).

Ülesanne: kirjutada noodivihikusse Sol-mažoor heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril ja laulda noodinimedega.

The musical notation shows the Sol minor scale and its triad. The top staff shows the scale: C, D, E, F#, G, A, B, C. The bottom staff shows the triad: C, E, G.

Punapaela-laul

Mänglevalt ♩ = 1 löök

Rootsi rahvaviis

1. On nei- u - ke - sel - pu - na - pae- la, kui

tants- ma ta läeb.

Käe - var - re - le

pei - u - le sõl - mib tal se'e, — käe -

var - re - le pei - u - le sõl - mib tal se'e.

2. ∴: Miks nõnda kõvasti sa sõlmid, oi kullake mu? ∴:
∴: Või mõlgub sul mõttes, et põgenen ma! ∴:

3. ∴: On neiukesel punapaela, kui tantsma ta läeb. ∴:
∴: Lal-laa-la-la-laa, la-la, lal-lal-lal, laa! ∴:

$\frac{3}{8}$ TAKTIMÕÖT.

Kuulates «Punapaela laulu» märkame, et laul on 3-löögilises taktis. See on märgitud laulu algusse, kuid taktimõõduga $\frac{3}{8}$. S. t. et antud juhul takt jaotub kolme ossa, kuid iga osa (löök) vastab $\frac{1}{8}$ noodile: $\frac{3}{8} = \frac{3}{8}$

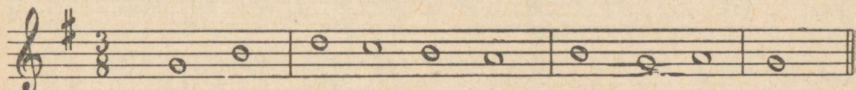
Ülesanne. Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone $\frac{3}{8}$ taktis; neid laulda noodi järgi. Laulda noodi järgi keerdlaulu «Laulud jälle kõlamas» $\frac{3}{8}$ taktis (2—4 häälselt)

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 3

Sol-mažooris

Kasutada: \bullet , \bullet , \bullet , \bullet ja $\{ \}$

Ülesanne

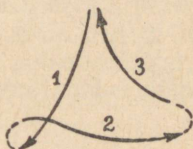
Var. 1.

Var. 2

\bullet = 1 löök

Laulud jälle kõlamas

Rõõmsalt

Kaanon 4-häälne

mf ① Lau-lud jäl-le kō-la - mas, hää-led jäl-le ②

he - la - mas. ③ *f* Lal - lal, laa - la - la, laa - la - la,

④ *mf* laa, lal - lal, laa - laa - la, laa - lal, laa!

Sügisel

R. Kamsen

Nukralt

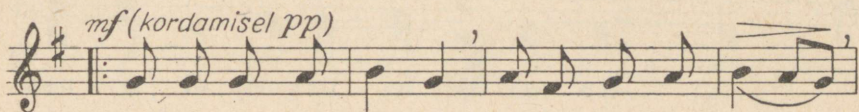
Soome rahvaviis

1. Nur me sei-sab nuk-ker närt-si-nud on niit,
2: Ha-le'-li-sel hel-gil paistab päi-ke - ne,

lin-nu-ke - ne kae - bel põ - ge - ne - mas siit.
sur - ma sül - le hei - dab loo - dus u - ne - le.

1-2. Tu - hi - se - des töt - tab ü - le väl - ja tuul —

kol - le - ta - nud le - hed pu - de - ne - mas puul.

2. Halelisel helgil paistab päikene
surma sülle heidab loodus unele...
Nurme seisab nukker, närtsinud on niit,
linnukene kaebel põgenemas siit!

Lahkuvale linnule

J. Riimar

J. Kappel

Südamlikult!

The musical score is written in G major (one flat) and 3/4 time. It consists of four staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and includes the lyrics '1. Nüüd lah-kud lin-nu-ke ja lä-hed'. The second staff continues with lyrics 'kau-ge-le sa ä-ra siit, sa ä-ra'. The third staff has lyrics 'siit! Mu aed jääb lei-na-ma, ei e-nam'. The fourth staff concludes with 'kuul-da saa su lau-lu-viit, su lau-lu-viit!'. Dynamics include *mf* and *p*. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and fermatas.

1. Nüüd lah-kud lin-nu-ke ja lä-hed
kau-ge-le sa ä-ra siit, sa ä-ra
siit! Mu aed jääb lei-na-ma, ei e-nam
kuul-da saa su lau-lu-viit, su lau-lu-viit!

2. Küll üle maa ja vee
viib sind su kauge tee
siit lõunasse, siit lõunasse!
Ehk ees sul võidelda
on mitme hädaga,
mu linnuke, mu linnuke.
3. Nüüd lahkud, linnuke,
ja lähed kaugele
sa ära siit, sa ära siit!
Kui tuleb kevade,
siis tõtta tagasi —
sind ootan ma, sind ootan ma!

Kroonlinna madrused

Uljalt

Oktoobrirevolutsiooni laul

mf

1. Käes hom - mi - ku tund, ei meil

o - le nüüd und pu - na - lae - vas - tik me - re - le

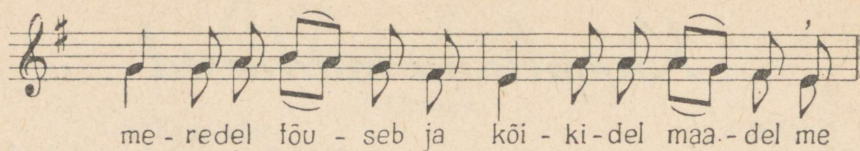
teel. Ei vää - ra meid tor - mid ja

tuu - led nii kar - mid, ei kar - da me oh - te mis eel.

f

1-4. Rel - vi - le ju kut - sub ül - las aa - de meid

te - has - test ja kae - van - dus - test nüüd' — ja

2. Me vaevateed käinud
ja ohtusid näinud,
me tahet ei väärata saa.
Tööd kalliks me peame
ja alati teame,
mis ootab meilt rahvas ja maa.

Refrään.

3. Kes vabadust ihkab
ja rõhujaid vihkab —
peab kõikjal kord eeskujuks meid.
Õnn eneste luua
ja majasse tuua —
seks käima peab võitlejateid.

Refrään.

4. Las möllata rajud
ja tuisata sajud —
lipp punane võidule viib!
Meid kutsunud teele
küll maale, küll veele
ao õhetav-punane kiir!

Refrään.

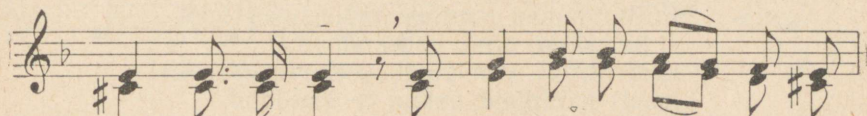
Leinamarss

Pikaldaselt

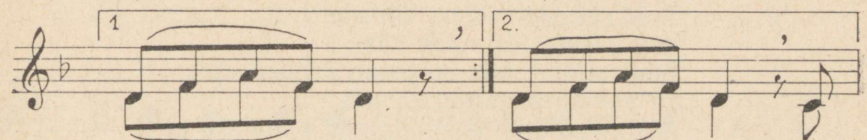
Revolutsiooniline laul

Täis pii - ri - - ta ohv - ri - - meelt
kuid rah - va 'heaks õi - gu - - se,

lee - git - sev rind, teid võit - lus on kal - mu - le
prij - u - se eest, mis o - li, kõik ohv - riks te

kan - - - - nud, and - - - - nud. Ei

või - nud ta va - gu - si vaa - da - ta pealt, kuis

vä - gi - vald a - he - laid kõi - - tis; sest

võimsalt te tõst - si - te võit - lu - ses häält, mis

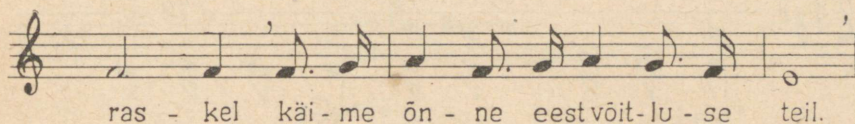
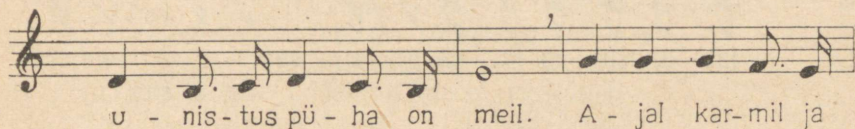
2. Küll tihtigi rōskete võlvide all
te kurtsite kuumaval ihal,
küll raudu teid neeti, küll saadeti maalt,
küll piinati meeletul vihal.
Küll timukad surmale mõistsivad teid,
ei halastust, armu nad andnud;
kuid uhkelt, pea püsti, veel viimasel teel
truult kallimaid aateid te kandnud.
3. Täis piduhoos särab türannide loss,
ei peekrite kõlin seal väsi.
Kuid seinale tulistel tähtedel ju
toob otsuse hirmutav käsi:
tund tulnud, kus purustab priiuse väes
ju ahelad ärganud rahvas.
Nad head teile vennad, meil püha see paik,
kus vaibund te võitluses vahvas.

Maailma Demokraatliku Noorsoo hümn

Marsi taktis

L. Ošanin

A. Novikov

sa, kö-la sa, võim-salt sa, se-da kö-la sa,

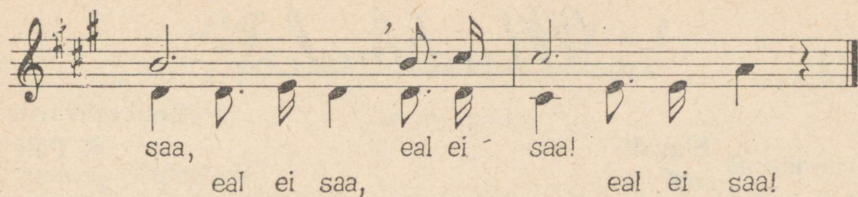
lau-lu tap-pa ku-na-gi ei saa, eal ei eal ei saa,

saa, eal ei saa! eal ei saa, eal ei saa.

Noor - - - te-ga koos, se-da Noorte-ga, noorte-ga koos

kor-da-vad maa-il-ma maad. Se-da

lau-lu tap-pa ku-na-gi ei saa, eal ei eal ei saa,

2. Sõjasõpru sa hindad,
karme lahinguid rindel sa tead.
Jäävaks sõpruseks kindlalt
liitis õiglane veri me read.
Hingelt ausad ja julged
noored — meiega tulge!
Rahvaste õnne,
päikselist homset
hoiame, sõbrad, käes!

Refrään.

3. Meie kordame vannet,
tuleb nooruse südamest see —
lippu kõrgemal kandes
seista pühade õiguste eest!
Jälle rahu on ohus.
Nüüd on kõikide kohus —
need, kes on ausad
meiega tõusku
sõdade vastu koos!

Refrään.

Mardilaul

Eesti rahvaviis

R. Päts

Elavalt

mf

1. Ei - le mar-ti oo-da-ti - e, mar - ti,

mar - ti, ei - le mar - ti oo - da - ti - e,

mar - ti, mar - ti, mar - ti, mar - ti,

mar - ti, mar - ti, mar - ti!

hoi, mar - - - ti

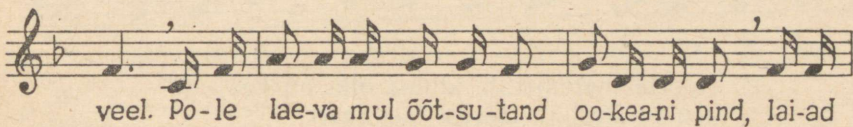
2. ∴ Täna marti vaadatie, marti, marti! ∴: marti jne.
3. ∴: Nüüd on mardid siia jõudnud, marti, marti! ∴: marti jne.
4. ∴: Laske mardid tuppa tulla, marti, marti! ∴: marti jne.
5. ∴: Mardi küüned külmetavad, marti, marti! ∴: marti jne.
6. ∴: Mardi varbad valutavad, marti, marti! ∴: marti jne.
7. ∴: Ava uksi, tõsta telgi, marti, marti! ∴: marti jne.
8. ∴: Kui ei ava, ausa lapsi, marti, marti! ∴: marti jne.
9. ∴: Avan ise ometigi, marti, marti! ∴: marti jne.
10. ∴: Meil on hulgas uksesepä, marti, marti! ∴: marti jne.
11. ∴: Kaasas kanged karrasepä, marti, marti! ∴: marti jne.
12. ∴: Tõstame ukse hingedelta, marti, marti! ∴: marti jne.

Noored meremehed

M. Kesamaa

Mõnusalt!

B. Kõrver

sel-le - pä - rast lau - lan nii, po - le

mi - nul veel poots-ma - ni pa - be - rid käes, mi - na

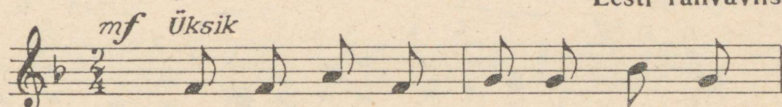
sel-le - pä - rast lau - lan nii. 2. Noorte nii.

2. Noorte meremeeste klubis olla on hea,
aru tuultest ja merest siis saan.
Kui sa purjedest, laevast veel miskit ei tea,
tule meiega Peeter või Jaan.
Võta kirves ja raiu ning viili ja sae,
sinu küljest see tükki ei vii.
;: Jahil siledaks vooli kõik pardad ja laed,
ise lõbusalt sa laula nii. ;:
3. Suve tuultes lööb laialt lainete vaht,
kutsub kaugus, lai avarus ees.
Läheb õppuseks merele väikene jaht,
ole alati kartmatu mees.
Kätes segi meil valle ja soote veel läeb,
segi läheb meil meeter ja miil.
;: Ükskord kõigil meil pootsmanni paberid käes,
noorelt meremehed laulsid nii. ;:

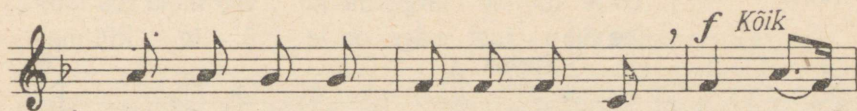
Laul väikevennast

Hoogsasti.

Eesti rahvaviis

1 Mul on, mul on väi - ke ven - da,

see on i - se il - ma - tar - ka! Oi, jah,

oi jah, ho, see on i - se il - ma - tar - ka.

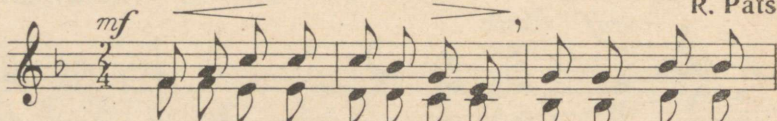
2. See teeb lõkke lainetesse,
aganasta keerab köied,
Oi, jah, oi, jah; ho,
aganasta keerab köied.
3. See teeb täku tuuledesta,
vankri valmistab lumesta.
Oi, jah, oi, jah, ho,
vankri valmistab lumesta.
4. Siis mu väike venda sõidab,
ilmatarka teeletormab.
Oi, jah, oi, jah, ho,
ilmatarka teeletormab.

Üle lume lagedale

Mõõduka liikuvusega J. Oro

Eesti rahvaviis

R. Päts

1. Ü-le lu-me la-ge-da-le viib meid rõõ-mus
Tee viib o-rust mäge-de-le ü-le kül-me-

Elavalt

I hääl
tal-ve-tee. Ol-gem rõõm-sad, vel-led hel-lad,
ta-nud vee. Tüll-lill-lill-lill, ai-sa-ke-l-lad,

II hääl

la-ja-ta-gu lau-lu-keel! He-li-se-gu
tüll-lill-lill-lill ai-sa-ke-l-lad, tüll-lill-lill-lill,

ai-sa-ke-l-lad lu-me-rik-kal tal-ve-teel.
ai-sa-ke-l-lad lu-me-rik-kal tal-ve-teel.

2. Uhke kuuse tuppä toome, suureks rõõmuks lastele.
Lõbusama tuju loome, pidutuju kõigile.
Särab kuusk ja särab tuba, lapsed rõõmsad kuuse ees.
Kuulge, kuulge, tuleb juba laste sõber — näärimees.

Kuidas leiti nääripuu

E. Niit

H. Lepnurm

Elavalt

The musical score is written on a single treble clef staff in 2/4 time. It consists of three lines of music. The first line begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The melody is composed of eighth and quarter notes. The lyrics are: '1. Lu - mi len - dab, lu - mi keeb,'. The second line continues the melody and includes a dynamic marking '*f* (kordamisel *p*)' above the staff. The lyrics are: 'lu - mi keer-leb suu-sa - teel, liug - le, liug - le'. The third line concludes the piece with a double bar line and repeat dots. The lyrics are: 'li - be suusk, ai - ta lei - da nää - ri - kuusk.'

2. Mets on röömsa jumega,
tuul lööb tantsu lumega.
∴ Tule pilvist välja kuu,
aita leida nääripuu. ∴
3. Tore on siin metsa sees,
kuused taga, kuused ees,
∴ oksad tasa liiguvad,
kohisedes kiiguvad. ∴
4. Tukub kuusk, näeb nääriund,
tasa okstelt puistab lund,
∴ vaikes tuules kahiseb,
lumesajus sahiseb. ∴
5. «Oi, sa kaunis kuuseke,
sinu viime koju me!
∴ Ei me otsi enam muud,
pole ilusamat puud. ∴
6. Liugle kiirelt, libe suusk,
aita koju viia kuusk.
∴ Nüüd võid tulla näärimees,
nääripuu sind ootab ees.» ∴

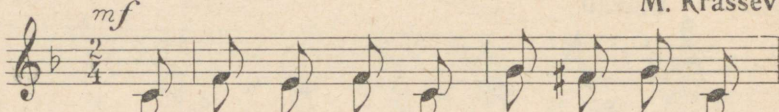
Nääripuu laul

Kiirelt, lõbusalt

V. Garlitski

M. Krassev

mf

1. Me hõis - kel vas - tu võ - ta - me ju

tä - na aas - tat uut, ring - män - gu rööm - sat

al - ga - me all hal - ja nää - ri - puu. Ring -

män - gu röömsat al - ga - me all hal - ja nääri - puu.

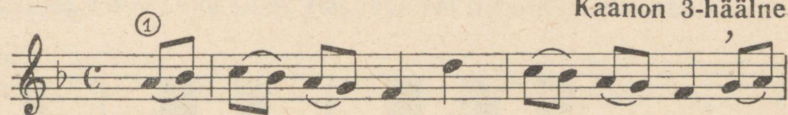
2. Kui muinasjutus kaunimas
siin särab hõbe, kuld,
∴ ja näärikuusel helkimas
küll tuhat imetuld. ∴∴

3. Näe, ülal tipus hiilgamas
täht helgil säraval.
∴∴ Ka näärivana tulemas,
paun kinke täis on tal. ∴∴

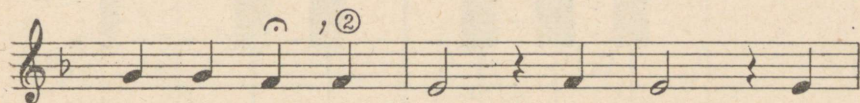
4. Rööm suur on näärikuusest meil
ja sellest laulame,
∴∴ et lapsed kõigil ilmateil
teaks, kuidas elame. ∴∴

Head uut aastat

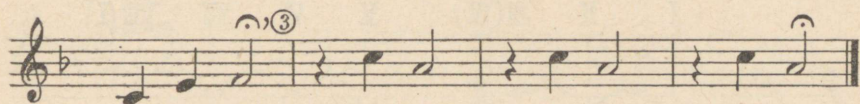
Kaanon 3-häälne

Käes aas - ta uus, sind õn - nit - len! Sind

saat-ku õnn ja rõõm, hea õnn ja

sõb-ra arm, suur õnn ja rõõm ning arm!

FA-MAŽOOR HELIREDEL (HELISTIK).

Selleks, et fa'st ehitatud heliredel kõlaks mažooriselt, tuleb maldada selle heliredeli IV astet (si) poole tooni võrra (si-bemoll).

The diagram shows a piano keyboard with the F major scale notes (F, C, G, D, A, E) and the lowered fourth degree (Si-bemoll). Below the keyboard, a musical staff shows the notes with fingerings: I, II, III, IV (circled), V, VI, VII, VIII (I). The notes are grouped into two tetrads: 'alumine tetrahord' (lower tetrad) and 'ülemine tetrahord' (upper tetrad). The lower tetrad notes are F, C, G, and Si-bemoll, with fingerings 1, 1, 1/2, and 1 respectively. The upper tetrad notes are D, A, E, and F, with fingerings 1, 1, 1, and 1/2 respectively. A bracket labeled '1' spans the lower tetrad.

Kui laul on Fa-mažooris siis märgitakse noodivõtme kõrvale si-noodi kohale (kolmas joon) bemoll (\flat). (Vt. laule «Uusaasta õnnesoov», «Kägu», «Üle lume lagedale»).

Ülesanne: Kirjutada noodivihikusse Fa-mažoor heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril ja laulda noodinimedega.

Uueks tõusuks

J. Sütiste

Marsi tempos

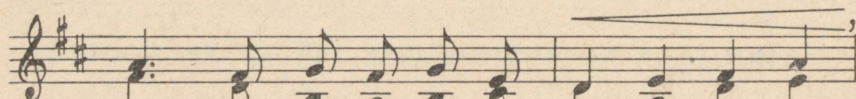
V. Reiman

1. Vir - gu uu-eks tõu-suks, rah - va sü - da,

tõu - se, vi - sa - du - ses hin - ges - tu!

Te - o - ta - he ol - gu mei - le pü - ha,

p *f* kest - ku liik - meis püü - de pin - gu - tus. *Lõpp*

mf Kan - ge - la - se mee - li ko - du va - jab,

uu - de il - ma ot - sib kä - si ust.

Är - - - gu tul-gu mei-e ram-mu a - lang,

Korrata algusest kuni „Lõpp“

är - - gu tul-gu meel-te vä - si - mus.

2. Saagu rõõmuks rühk ja südamlikkus
 uue põlve võimsaks sirgudes.
 Meie sünniraja vaesus, rikkus
 tõusku sõnuks uues kiirguses.
 Mehe jõudu nõuab raudne sajand,
 nõuab julget eluründamist.
 See, kes laulda suudab sellel ajal
 laulab rahva vastset sündimist.

Lumisel rajal

Uljalt

E. Teemägi

A. Pajupuu

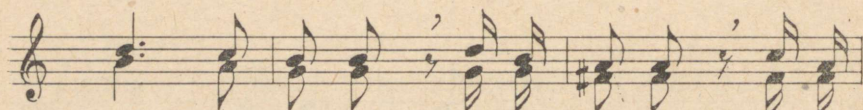
1. Sõi - tes al - la kün - ka vee - rult

ot - se lä - bi han - ge - dest, tuul lööb üm - ber.

kel - mid kee - rud, puistab pu - na pal - ge - le.

1-4. „Hoo - gu juur - de!” kõi - lab kõi - rus kar - ges

õ - hus, tal - ve - tuu - les. Hoo - gu juur - de! Sõb - rad!

Kõi - ge tub - lim või - dab teis - te ees. teiste ees.

2. Oh, kuis veri tuikab kehas,
rütmis süda kaasa taob.
Pinge all on iga lihas,
kilomeetreid nõnda kaob.
Refrään.
3. Poiss siin tuiskab poisi kannul
keerab üles valget lund.
Ei meist keegi alla vannu,
mehine on võitlusind.
Refrään.
4. «Ikka valmis tööks ja kaitseks!»
meeles püsib suusateel.
Karastume tugevateks,
raskusi ei karda eel.
Refrään.

Suusasõit

A. Kuznetsova

Lõbusalt

S. Polonski

mf

1. Ü - ha kas - va - vas hoos ü - le

han - ge - de koos tä - na suus - ka - del sõi - da - me

kõik. Lä - heb e - da - si vaid pi - ki

tu - mi - seid maid jul - ge suus - ku - ri sa - hi - sev

sõit. Kõik suu - sa - ta - ma tul - ge meid

oo - tab val - ge maa. Kes suus - ka - del on

jul - ge see ka - ras - ta - tuks saab.

2. Kõrvus vihiseb tuul,
rõõmsalt naeratab suu,
kergelt hõljuvad lõbusad mõtted.
Suusad liuglevad nii
nagu tõuge neid viib,
aina ihkavad võistlejaist ette.

Refrään.

3. Valgel lumel ja jääl
noorte jalad ja käed
kiirust lisavad suuskade hoole.
Lumi helendab ees,
kirkalt sätendab tee,
kutsub tõttama finiši poole.

Refrään.

4. Mõnus tuuleke vii
nendelt radadelt siit
kaasa nooruslik tervitushüüd.
Kõigil kodumaa teil
noori tervita neid,
kes on suuskadel liuglemas nüüd.

Refrään.

Merekaardivägi

V. Lebedev-Kumatiš

Marsi tempos

J. Miljutin

mf

1. Me ko-du-maa me-re-väe-me-hed, neil

jul-ge ja kart-ma-tu meel. — Me

kaar-di-väe san-ga-rid me-rel on

kõik-jal ja a-la-ti ees. On me-re-

kaar-di-vä-gi vap-per võit-lus-teel ja jul-gelt

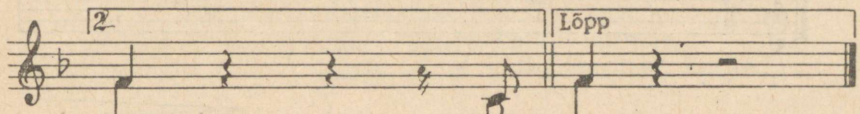
sil-ma vaa-tab ras-kuste-le ta. Ta tu-les

proo-vi-tud, raud-kin-del on ta meel, me vä-ge

vaen-la - ne ei ii - al või-ta saa. On me-re-

saa.

2. Nad saa.

2. Nad võitlevad lõunas kesk päikest, polaarvete avarail teil, ei karda nad tormi, ei äikest, ei kaugused kohuta neid.

Refrään.

3. Nad miinivööst tungivad läbi, ei kahurid peata neid teel, jääb igalpool võitjaks me vägi, me sangarlik kaardiväeleer.

Refrään.

4. Ei vaenlase laevast jää maha, nad läbivad tõketevööd, ja alistub vaenlase sadam, ei kaitse neid tagasi löö...

Refrään.

5. Me mereväe meeskonnad vahvad, väe kangelastegude arv jääb elama südames rahval, täis tänu on neile me laul.

Refrään.

Seitse sammeldunud sängi

«Kalevipoeg»

Eesti rahvaviis

Pikaldaselt

M. Saar

1. Vaa - ta, laa - nes pui - e pei - dus

pui - e pei - dus, põõ - sa var - jus, pui - e pei - dus,
Kas - ke.

põõ - sa var - jus, kas - - - ke.
Kas - - ke, kas - - - ke!

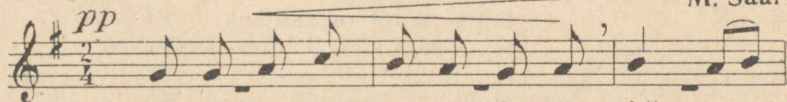
2. (*pp*) Kurbtus kase kätte alla,
seisab seitse kalmuküngast,
seisab seitse kalmuküngast, kaske.
3. (*p*) Üks on sāngi hādaohtu,
teine sāngi orjakütkes,
teine sāngi orjakütkes, kaske.
4. (*mf*) Kolmas sāngi sõja urnas,
neljas sāngi nālja piinas,
neljas sāngi nālja piinas, kaske.
5. (*mf*) Viies sāngi viletspõlves,
kuues sāngi katku surmas,
kuues sāngi katku surmas, kaske.
6. (*f*) Seitsmes Tautsi tappesāngi,
meie sugu surmasāngi,
meie sugu surmasāngi, kaske.
7. (*mf*) See'p see Eesti muistne põli,
muistne põli, mure põli,
muistne põli, mure põli, kaske.

Hällilaul

Eesti rahvaviis

M. Saar

Ornalt

1.-2. Tu - du, tu - du, tu - vi - ke - ne, kii - ge -
Ma - ga mar - ja - ok - sa - ke - ne,

le — kii - ge - le! — Tsuu, tsuu, suu - reks,

kas - va kan - geks sa.

1. Memm läks
2. Memm toob

met - sa mar - ju too - ma, taat läks
met - sast maa - sik - mar - ja taat toob

lin - - na sai - - a too - - ma.
lin - - nast sar - - ve - - sai - - a.

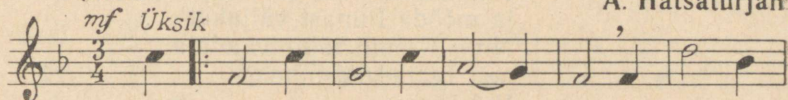
2. Tudu, tudu, tuvikene,
kiigele, kiigele!
Maga marjaoksakene,
kiigele, kiigele!
Tsuu, tsuu, suureks, kasva kangeksa!
Memm toob metsast maasikmarja,
taat toob linnast sarvesaia.

Millest unistavad lapsed

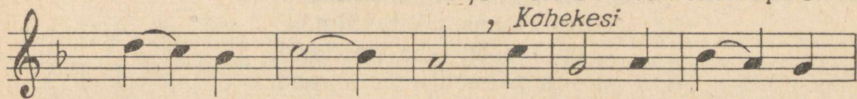
P. Gradov

Kiirelt

A. Hatšaturjan

1. Kõik lap-sed ter-ves il - - mas, nii lõu-nas,
möö-da väl-ju õit-se - vaid käib lap - si

põh - ja kül - - mas, maast kau-nist ik - ka
õn - nest hõis-ka - vaid, mis hel-ge röö mus

u - nis - tand, kus päik - se - li - - sed il -
õn - ne - maa, üks - ai - - nus ter - ves il -

mad. Kus mas. Ja lap-sed kõik-jal u - su - vad,

tea - väd: ke - vad kord õit - se - le lööb! —

Ke - va - de - tuul viib lai - a - li

pil - ved, päi-ke - ne pe - le - tab öö! —

2. Kõik lapsed terves ilmas,
nii lõunas, põhjakülmas,
on sõidust siia unistand,
kus päikselised ilmad.
Nad käisid meie nõlvakuil
ja mööda Punast väljakut...
Ning Kremli tähti vaadata
neil igatsevad silmad.
Refrään.
3. Ja kõike, millest ilmas,
nii lõunas, põhjakülmas,
on lapsed ikka unistand,
siin näevad meie silmad.
Me näeme Punast väljakut,
ja loitmas Kremli tähte suurt...
Ei seda kustutada saa
eal keegi terves ilmas!
Refrään.

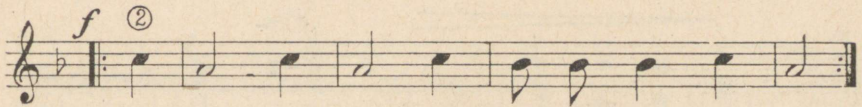
Kägu

Mänglevalt

Prantsuse laul
Kanon 2-häälneline

Vaat, kaugel lai-as laa-nes ju kä-gu ku-kub säääl,
kõik mu-ru-nei-ud ü - les vist ä - ra-tab ta häääl.

Kuk - ku, kuk - ku, nii hüü-ab ik - ka ta,
kuk - ku, kuk - ku, ju ke - vad siin on pea.

Poiste laul

J. Oro

Kindlalt.

R. Päts

mf

1. Ik - ka jul - ge pois - te meel, käi - me

ü - hes või - du teel. Ta - kis - tu - sed

ol - gu suu - red, meid viib vap - rus või - du - le!

piuf

Ta - kis - tu - sed ol - gu suu - red,

ff

meid viib vap - rus või - du - - le.

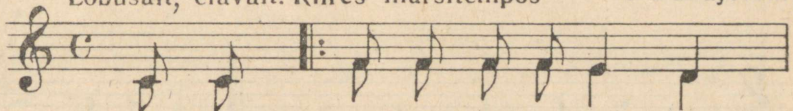
2. ∴ Uhkelt paisub meie rind,
meis on ikka hoog ja ind. ∴
∴ Nõnda poisid vapral sammul
julgelt käivad oma teed! ∴
3. ∴ Võimsalt kõlab poiste hääl,
kajab vastu orus, mäel. ∴
∴ Meie laul ja uljas tuju
võidab kõikjal südameid. ∴

Küll meil on siin tore

L. Nekrassova

Lõbusalt, elavalt. Kiires marsitempos

I. Dunajevski

1. Küll meil on siin to-re küll on

hea! õu-es ti-he-le-he-ka-tus mei-e

peal. Tee-del he-le-päi-ke sä-rab jõe-le,

nur - me - le viib vä - rav. Rõõ - must

ot - se hüüd - ma peab, hüüd - ma

peab, hüüd - ma peab 4-5 küll meil

2. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Läki jõe, mõnus õngitseda seal.
Päike pruunistab me selga
ja me ujudes ei pelga —
sumdi! vette üle pea,
üle pea, üle pea!
Küll meil on siin tore, küll on hea!
3. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Teed ma maasikate juurde metsas tean.
Neid seal palju, neid on suuri,
otse kipuvad me kruusi.
Korvid kätte, lähme reas,
lähme reas, lähme reas!
Küll meil on siin tore, küll on hea!
4. Küll meil on siin tore, küll on hea,
kui sa võimled, pallimängust lugu pead!
Jooksed, hüppad kaugust, kõrgust,
tõukad kuuli — nii sa sirgud
spordimeistriks noores eas,
noores eas, noores eas.
Küll meil on siin tore, küll on hea!
5. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Laagris endale sa sõpru leiad pea.
Matkarajal, lõkkeajal
mets me ümber röömsalt kajab,
ei me laul siin vaiki eal,
vaiki eal, vaiki eal.
Küll meil on siin tore, küll on hea!

Rõõmus salk

S. Mihhalkov

Lõbusalt

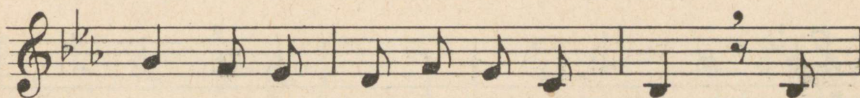
M. Blanter

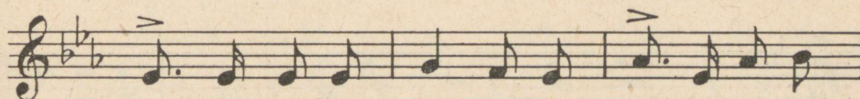
1. Salk rõõm-sa - meel-seid noo - ri läeb

mar - si - sammul reas. Neil tee viib ku - hu

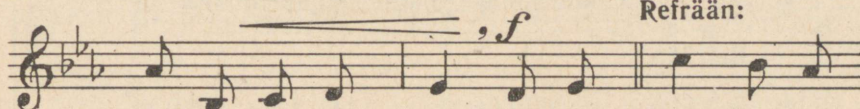
peo - le, ei möö-du - ja sest tea. Nad

kii - rel sam-mul käi - vad ei kee-gi ma-ha

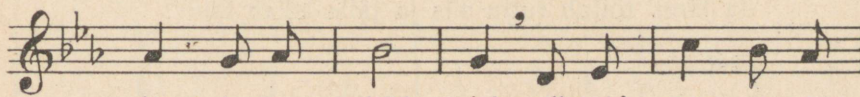

jää, ja vaik-set ümb-rust täi - dab pea-gi

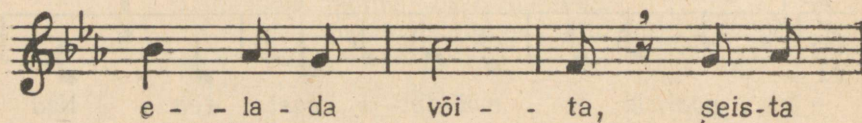
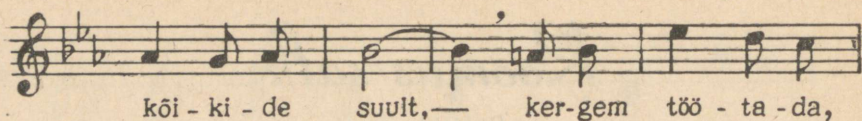

Refrään:

nen-de lau-lu - - hää! Kui on lau-lu - ke

kõ - la - mas kõik - jal, vii - sid vee-re - mas

2. Viib sinijärve äärde nüüd salgakese tee.
Seal päike paitab sääri ja helgib üle vee.
Kas tõesti keegi leiab maailmas sõpru veel,
kes nõnda ühte hoiaks, nagu salgakene see.

Refrään.

3. Need sõbrad meelt ei heida, kui raskusi on teel,
üks kõigi eest siin seisab, kõik valvel ühe eest.
Ja kuigi mõnel juhtub teel väaratama samm,
ta järel' tõttab ruttu siis ja jälle kõlab laul:

Refrään.

Naljalugu

Eesti rahvaluule

J. Jürme

Lõbusalt

mp

Te-re, ti-bu-ke-ne, ka-bu-ja-la-ke-ne,

Löök
sõrmeotstega:

$\frac{3}{4}$

Rusikalöök:

mf

hun-di vi-le-ke-ne, mei-e Ma-ri-ke-ne.

Lint lant löi lu-gu pil-li, Krapu Aa-du tõi

ku-bu õl - gi siit nur - gast ja sealt nur - gast

kesk põ - ran - da - le kok ku. Te - re siit - la - ne!

Te - re, saar - la - ne! Kas kark - jalg kau - gel?

Kui Kungla rahvas

F. Kuhlbars

Rõõmsalt

K. A. Hermann

mf

1. Kui Kung-la rah vas kuld-sel a'al kord

is - tus ma - ha söö - ma, siis

Va - ne - mui - ne mu - ru - maal läks

kand - le - lu - - gu löö - ma.

p

Läks a - ga met - sa män - gi - ma,

mf

läks a - ga laan - de lau - lu - ga,

2. Säält saivad lind ja lehepuu
ja loomad laululugu,
siis laulis mets ja meresuu
ja eesti rahva sugu.
Läks aga metsa...
3. Siis kõlas kaunilt lauluviis
ja pärjad pandi pähe
ja murueide tütreid siis
sai eesti rahvas näha.
Läks aga metsa...
4. Ma laulan mättal, mäe pääl
ja õhtul hilja õues
ja Vanemuise kandle hääl
see põksub minu põues.
Läks aga metsa...

Koduküla noorikud

M. Nurme

Reipalt

H. Lepnurm

1. Kes on noo - ri - kud seal lau - da

juu - res kel - le ka - ri am - mub, am - mub lau - das

suu - res? Kes see nae - rid kü - na - - des - se jao - tab,

hei - na - sü - le - täi - si sõi - me vao - tab?

2. Teil on talitada suured, suured karjad, uutel lautadel on kõrged, kõrged harjad, mitukümmend looma seinast seinasteie ümber mäletsevad heina.
3. Igal õhtul olete te viimsed, lävelt koristate ikka põhuriismed. Hõmmikuti vara koidu valul olete te esimesed jalul.

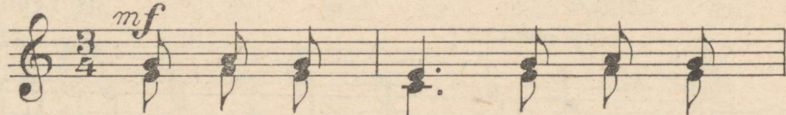
Emasiida

L. Koidula

Th. Hansen

Hellalt

mf

1. Üks pai - ga - - ke siin il - mas

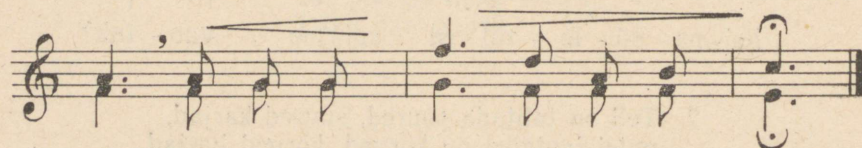
on, kus var - jul tru - - dus, arm ja

õnn! Kõik mis nii harv siin il - ma peal, on pel-gu-

pai - ga leid-nud seal, kõik mis nii harv siin il - ma

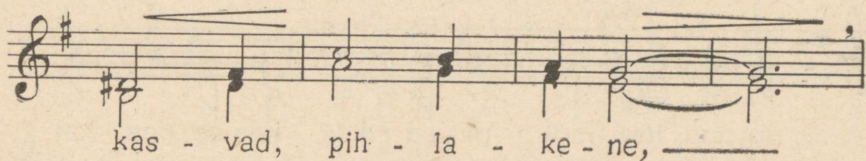
peal on pel-gu - - pai - ga leid - nud seal.

2. Kas ema südant tunnend sa?
nii õrn, nii kindel, muutmata!
∴ Ta sinu rõõmust rõõmu näeb,
su õnnetusest osa saab. ∴
3. Mõnd kallist südant kaotsin,
mis järel nuttes leinasin,
∴ aeg andis teised tagasi,
ei ema südant iialgi. ∴

Nõtke pihlakene

Laulvalt

Vene rahvaviis

2. Teispool jõge aga tugev tamm nii sirge, :: eemal, sealpool rada, rühikas ja virge. ::
3. Kuis saaks pihlakene tamme juurde minna? :: Nõtke ladvakene ihaldab ju sinna. ::
4. Pihlapuuke enda tammeokstes peidaks, :: tugev nõrgemale kaitsvat varju heidaks. ::
5. Kuid ei kaitsja kaugel vaikset soovi kuule. :: See vist pihla saatus: seista üksi tuules. ::

Miks sa nutad lillekene?

L. Koidula

Eesti rahvavallis

Tundmusega.

1. Miks sa nu - tad, lil - le - ke - ne,

nu-pud täis sul pi - sa-raid? Kas sa ras - ket

hin-ge-va - lu, hel-la - ke, ka tun-da said?

2. Tõsta pead, mu õiekene,
koit on saanud isandaks,
oma hiilgvad kiired saadab,
et nad nuttu kuivataks.
3. Kui ta lõunavalgust puistab
üle õitsva isamaa,
oh, kuis tahame tal tänu,
õis, siis vastu õhata!

MI-MINOOR HELIREDEL (HELISTIK)

Selleks, et mi-st ehitatud heliredel kõlaks minooriselt, tuleb kõrgendada selle heliredeli II astet (fa) poole tooni võrra (fa-diees).

The diagram illustrates the construction of the mi-minor scale. At the top, a piano keyboard is shown with the second degree (fa) raised by a sharp sign. Below the keyboard, a musical staff shows the scale with fingerings and a trill on the fifth degree.

I II III IV V VI VII VIII(I)

alumine tetrahord ülemine tetrahord

mi-minooris esinev kõrgendusmärk (#) paigutatakse lauludes noodivõtme kõrvale 5. joonele (fa asukohale), nagu paralleelses helistikuski (Sol-mažoor). (Vt. «Nõtke pihlapuuke»).

Ülesanne: Kirjutada noodivihikusse mi-minoor heliredel ja kolm-kõla. Mängida seda klaveril ja laulda noodinimedega.

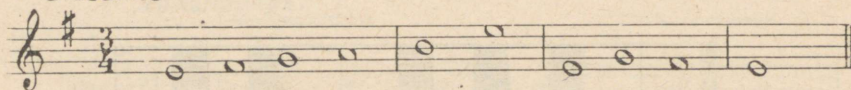
The musical notation shows the mi-minor scale and a three-note chord. The scale is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The three-note chord is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#).

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 5

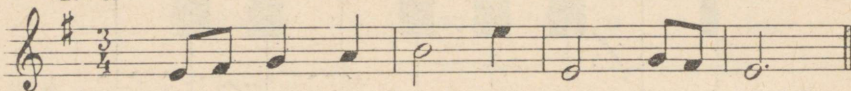
mi-minooris

Endised rütmid

Ülesanne

Var. 1.

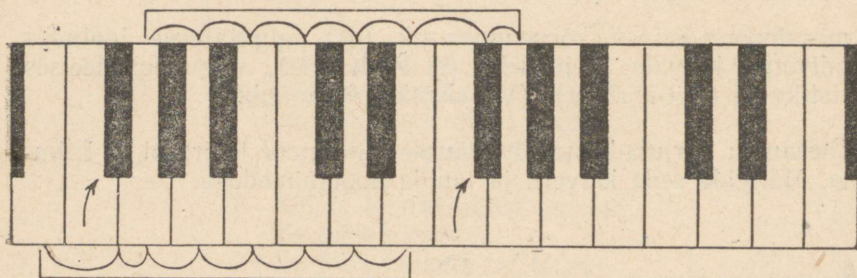

Var. 2.

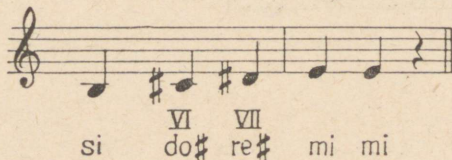
Missugune on mi-minoorile paralleelne mažoor heliredel?
Mängida klaveril:

Sol-mažoor

mi-minoor

Märkus: Meloodilise tunglevuse suurendamiseks kõrgendatakse mõnikord minoorse heliredeli VI ja VII astet.

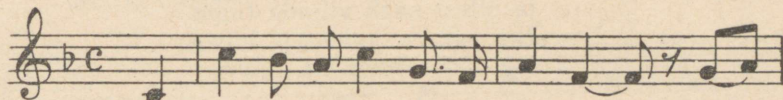

Lenini lipu all

M. Raud

L. Auster

Marsi tempos.

1. Kui ku - na - gi röömsam ja jul - gem nüüd

noo - ru - se mõ - te ja meel. Koos

e - da - si kaa - sa kõik tul - gem, on

Le - ni - ni lipp mei - e eel! _____

Ei ku - na - gi päev o - le sä - rand nii

kõr - gelt ja jul - gelt me teil. _____ Suur

le - nin - lik vôi - tu - de pä - rand on

hoi - da ja kait - se - da meil. _____

2. Aeg kiiresti edasi jõuab —
meis, noortes, on tulevik eos.
Seks isamaa ustavust nõuab
meilt igas me sõnas ja teos.
Noor taim kasvab tugevaks tüveks
ja õitest saab viljade tuum.
Nii isamaa õnneks ja hüveks
me südameveri on kuum.

Kui kunagi rõõmsam ja julgem
nüüd nooruse mõte ja meel.
Koos edasi kaasa kõik tulgem,
on Lenini lipp meie eel!

Tere, Moskva!

O. Fadejeva

A. Lepin

Marsi tempos.

mp

1. Meid ter - vi - tas tä - na - va -

kä - ra ning leh - te - des sa - his - tav

tuul. Ja Mosk - va - le tu - le - de

sä - ras tõi ter - vi - tust saa - bu - ja

f

huul Laul - des koos käi - me siin möö - da

tä - na - vaid ja par - ke, möö - da

mf

teid. Laul - des koos käi - me siin, Mosk - va

cresc.

nae - rä - ta - des ter - vi - ta - mas

f

meid. Sind, Mosk - va, Mosk - va,

ü - lis - ta - mas lau - lu - des me

maa. lk - ka jääd noo - re - na, ar - mas

Mosk - va, mei - le pü - si - ma.

2. Nii rõõmsaina laulavad tuuled
ning helgivad Moskva jõe veed.
Ja noori siin hõiskamas kuuled,
kes sammuvad õitsenguteed.

Refrään.

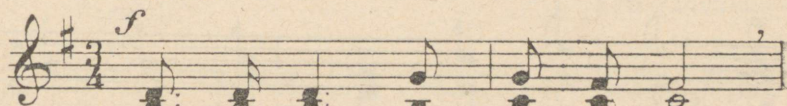
3. Ei Moskvast tea kenamat linna,
me noorus kõik temale toob,
on südame kinkinud sinna,
seal kaunimad lauludki loob.

Refrään.

Väike kevadelaul

Möödukalt.

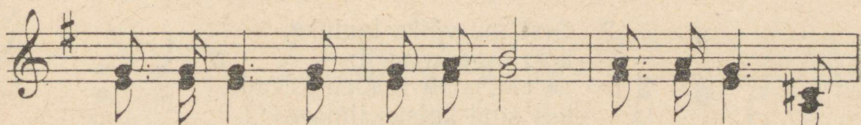
K. A. Hermann

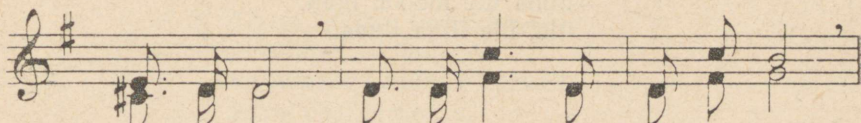
1. Ke - va - de on kuu - lus mees
2. Sest mu väi - ke lau - lu - ke,

lah - ke lau - lu - ge kuns - ti sees;
kõ - la õi - ge ke - nas - ti:

tal on hää - led i - lu - sad, hää - le - mõ - nud
tea, sind kuu - leb ke - va - de, kes sind kut - sus

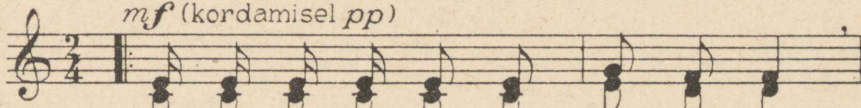

mõ - nu - sad, tal on hää - led i - lu - sad,
il - ma - le, tea, sind kuu - leb ke - va - de,

hää - le - mõ - nud mõ - nu - sad.
kes sind kut - sus il - ma - le.

mf (kordamisel *pp*)

1-2. Kõ - la, kõ - la, väi - ke lau - lu - ke,

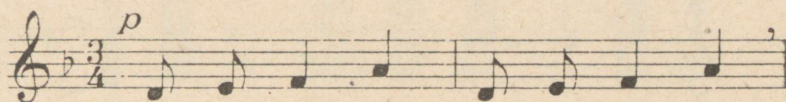

2. Sest mu väike lauluke,
kõla õige kenasti:
.: tea, sind kuuleb kevade,
kes sind kutsus ilmale. .:;
.: Kõla, kõla, väike lauluke,
kevadele, kevadele kenasti,
hüüa üle metsa, maa,
üle, üle ilma ilusa. .:.

Päike ja orvulapsed

Parajalt.

Läti rahvaviis

1. Päi - ke is - tub hil - ja õh - tul

kuld-se paa - di par - da - le. Va - ra hom - mi -

kul ta tõu - seb paa dist tae - va - võl - vi - le.

2. Tõuse, päike, homme vara,
orvulapsi rõõmusta!
Orvulapsed nutvad kurvalt
käies öösi pimedas.
3. Päike tõustes korjas kokku
kastetilgad kullased.
Ei need olnud kastetilgad —
olid orvupisarad.

Kodumaa

Vene rahvaviis
U. Sišov

Mõõdukalt, laialt

1. Kõik-jal oi - va - li - ne lai - us, ma näen

põl - de, hei - na - maid - see on mei - e kau - nis

loo - dus, see me kal - lis Ve - ne - maa.

2. Orud, mäed ja haljad murud,
kauged stepid, karjamaad —
see me maade ilu, suurus,
see me kallis Venemaa.
3. Lõoke laulab taevakaarel,
hõiskab ööbik metsara'al —
see on meie sünnimaake,
see me kallis Venemaa.

RE-MINOOR HELIREDEL (HELISTIK).

Selleks, et re'st ehitatud heliredel kõlaks minooriselt, tuleb maldada selle heliredeli IV astet (si) poole tooni võrra (si-bemoll).

I II III IV V VI VII VIII (I)

alumine tetrahord 1 ülemine tetrahord

re-minooris esinev madaldusmärk (♭) paigutatakse lauludes noodivõtme kõrvale 3. joonele (si noodi kohale), nagu paralleelses Fa-mažooriski. (Vt. laule «Päike ja orvulapsed», «Kodumaa»).

Ulesanne: Kirjutada noodivihikusse re-minoor heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril ja laulda noodinimedega.

re-minoor

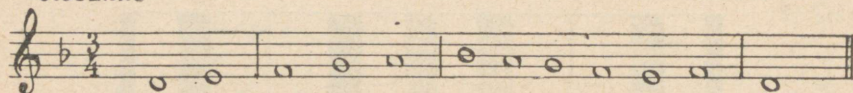
Fa-mažoor

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 6

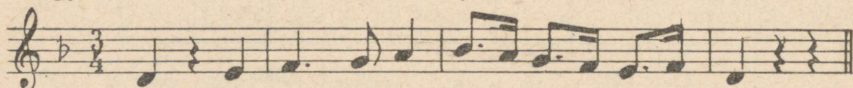
re-minooris

Endised rütmid

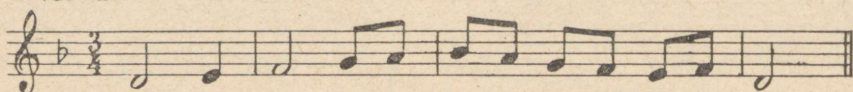
Ülesanne

Var. 1.

Var. 2.

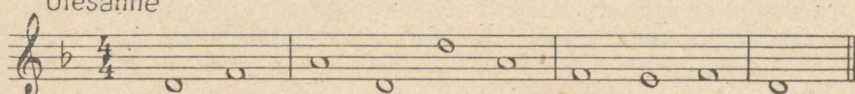

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 7

re-minooris

Endised rütmid

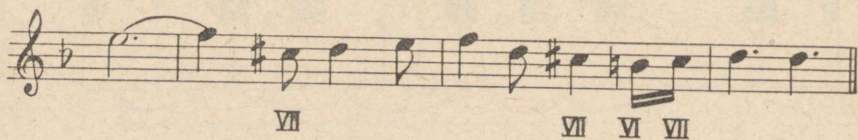
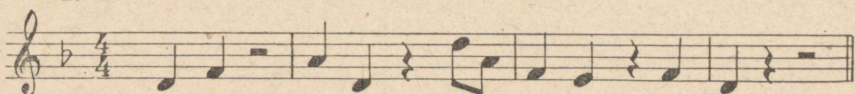
Ülesanne

Var. 1.

Var. 2.

Kevademarss

K. A. Hermann

Marsi tempos.

K. A. Hermann

mf
Tul-ge nüüd, tul-ge nüüd, läh-melau-lu-
ga, jah, tal-la-ma, mal-la-ma
il-ma i-lu-la, jah, sam-mu-me,
sam-mu-me mar-si-tak-tis nüüd, ning
f
sü-da-mes meil kõi-gil röö-mu-hüüd.
mf
I-lu täi-dab il-ma-maad, ja
mf
röö-mu-lau-lud lak-su-vad, ka

kand - le - kee - led kō - la - mas ja

kaa - sik vas - tu ka - ja - mas. *Fine*

f Trah, trah, trah! *mf* Meil ja - lad

jul - ged as - tu - mas ja ke - ha

ker - ge kōn - di - mas, ka hää l on

he - le kō - la - mas, *f* nii o - le -

D.C. al Fine
me kōik mu - rul mars - si - mas!

Mis seal kõnnib?

Mõõduka kiirusega.

M. Saar

mp

Mis seal kōn - nib kōr - ta möö - da,

p

as - tub ai - a äär - ta möö - da, ü - les tõu - seb

mp

tõs - te - ma - ta, tõt - tab töö - le tõi - ku -

p cresc. *rit.* *f*

ma ta, kär - je - kambris - sa e - lak - se?_

mp a tempo

Mi - na mõis - tan, miks ei mõis - ta,

p cresc.

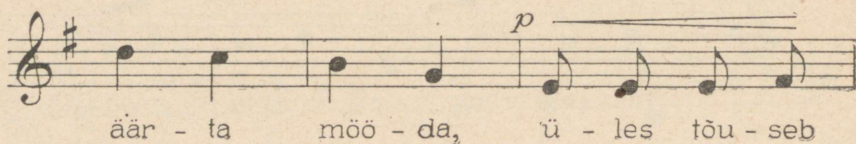
me - si - la - ne lin - nu - ke - ne, he - ri - la - ne

f

hel - la - ke - ne See'p see_ kōn - nib

kōr - ta möö - da, as - tub ai - a

äär - ta möö - da, ü - les tõu - seb

tõs - te - ma - ta, ü - les tõu - seb tõs - te - ma - ta,

tõt - tab töö - le tõi - ku - ma - ta,

kär - je - kambris - sa, kär - je - kambris - sa,

kär - - - je - kamb - ris - sa

e - lak - se.

Kolhoosi pillimehed

L. Tauts

Parajas polka tempos.

L. Tauts

mf

1. Mei - e Jaan on kand - le - mees,

kõi - gist siin ra - joo - nis on ta ees.

Kui on õh - tul lõp - pend töö, kand - lel pol - ka

lah - ti lööb. Kui on õh - tul lõp - pend töö,

pol - ka siis lah - ti lööb.

2. Villem see on viiulil
väledam kui ükski teine siin.
Tantsuviise oskab ta,
noote tunneb hästi ka.
Tantsuviise oskab ta,
noote ta tunneb ka.

3. Lõõtsapillil Kustast ei keegi teine vist küll üle käi.
Mitmekümne bassiga mängib nii et imesta.
Mitmekümne bassiga mängib, et imesta.
4. Neid kõik neiid vaatavad,
kaunitarid külas kuulavad —
näe, kus poisid toredad
hästi kokku mängivad,
näe, kus poisid toredad —
hästi nad mängivad.
5. Aga tööle tublidki
pillimehed need on igati;
olgu põllul, metsas, soos, —
uhke neile on kolhoos,
olgu põllul, metsas, soos —
uhke on neil' kolhoos.

Turistid

O. Vössotskaja

Marsi tempos.

M. Starokadomski

mf Eeslaul

t kö - lab rõõm-salt sar - ve - hul - ge,

mäng - leb kuld - ne päik - se - - kiir.

Kau - nis mat - ka - tee tu - ris - te

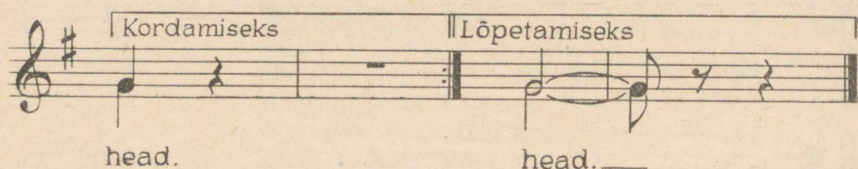
f Refraän

jäl - le rän-na ku - le viib. Ees

väl-jad nii rik - kad, teed val - ged ja

pi - kad ja taa - mal meid saa - da - vad

kas - ke - de read. Siin õi - tes on

2. Päike paitab pruuniks palged,
puhub juttu suvetuul,
Hommikuti varavalgel
hõiskab linnukene puul.
Refrään.
3. Vili rohke põllul hällib,
Jõe ääres õitsev aas.
Ja nii kaunilt kõikjal laiub
meie armas kodumaa.
Refrään.
4. Hõbeläikel helgib jõgi,
kaldal hea on puhata.
Siin me selleks peatumegi,
et taas jälle rännata.
Refrään.

Ihkasime ikkest lahti

Eesti rahvaluule

Eesti rahaviis

Pikaldaselt, laialt.

M. Saar

f
Lee, lee, lee, lee - - lo, lee- lo,

Pisut kiiremini.

1. mis need oh-jad mei-da hoid-sid, mei-da hoid-sid, —
2. mis need oh-jad mei-da hoid-sid, mei-da hoid-sid, —
3. ih-ka-si-me ik-kest lah-ti, ik-kest lah-ti, —

mis need kõi-ed mei-da kõi-tid, mei-da kõi-tid, }
si-de-med, mis hoid-sid mei-da, hoid-sid mei-da, }
or-ju-sest ju päästa va-baks, pääs-ta va-baks, }

Pikaldaselt, laialt.

ff
1-3. lee, lee, — lee, lee - - lo, lee - lo!

Lauliku lapsepõli

Eesti rahvaviis

Pikaldaselt, meeleolukalt.

M. Härma

1. Kui ma o - lin väik - se - ke - ne, }
kas - va - sin ma kan - ni - ke - ne, }

al - le - a, — al - le - a,

e - ma viis häl - li hei - na - maa - le,

al - le - a, — al - le - a,

kan - dis kii - gu ke - sa pea - le,

al - le - a, — al - le - a.

Mõnusa liikuvusega.

2. Pa - - ni kä - o kii - gu - ta - ma, }
 su - - vi - lin - du lii - gu - ta - ma, }
 3. Mi - - na meel-ta mõt - te - le - ma, }
 mõt - - te - le - ma, võt - te - le - ma, }

al - le - a, al - le - a,
 al - le - a, al - le - a,

Kiirelt.

seal ——— siis kä - gu pal - ju kuk - kus, }
 su - - vi - lin - du lii - alt lau - lis, }
 kõik ——— ma pa - nin pa - be - ris - se, }
 rai - - u - sin kõik raa - ma - tus - se, }

al - le - a, al - le - a.
 al - le - a, al - le - a.

Mõnusa liikuvusega.

4. Kõik ——— ma pa - nin pa - be - ris - se, }
 rai - - u - sin kõik raa - ma - tus - se, }

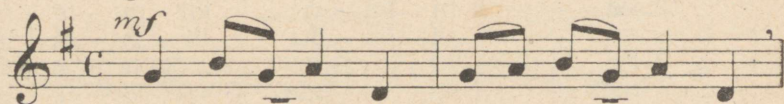

al - le - a, al - le - a.

Laulu mõju

Hoogsalt.

Eesti rahvaviis

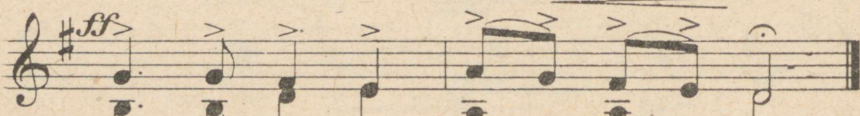
1. Kui ma hak-kan lau - le - mai - e,

jääb siis kü - la kuu - la - ma, —

jääb siis kü - la kuu - la - ma, —

jääb siis kü - la kuu - la - ma!

2. Küla kuuleb, alev ärkab,
tahaks hääli omada,
:: tahaks hääli omada. ::
3. Ma kui laulan üle küla,
üle halli alevi,
:: üle halli alevi. ::
4. Kõnelen, et kõmab taevas,
pae pind lööb põrama,
:: pae pind lööb põrama. ::

Sarvelaul

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviis

R. Päts

Kergelt

1. Läk - sin met - sa hom - mi - kul - la,

va - ra en - ne a - o - ae - ga,

1-4. Tuv - - - - - tu - - lu,

met - sa ää - rest põl - lu - - - peen - ralt
tuv - - - - - tu - - luv! —

leid - sin si - ku - šar - ve - - ke - se.

2. (*mf*) Sepakene, vellekene,
tegi sarvest tutulutu,
lausus juurde tarku sõnu,
hakkas sarve ajamaie.

3. (*f*) Lutusarve hele kõla,
kus ta oli kuuldenessa,
üle roode Rootsimaale,
üle piiri Poolamaale.

4. (*f*) Kuningas jäi kuulamaie,
hõbemõoka mõtlemaie,
pikka piiki peatama,
(*ff*) sõda servi seisamaie.

Ringmängu-laul

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviisi j.

R. Päts

Lõbusalt

1. Ei mi-na süh-ni suur-te sek-ka,
kör-ge kör-vu is-tu-mai-e

ma-hu rik-ka rah-va mai-ja,
sir-ge vas-tu sei-se-mai-e.

Raa
Al - le - ral - le, ral - lal, la - la - la - la,

ral - lal - lal - la, ral - lal - lal - la ral-lal-laa!
ral - lal, la - la - la - la, ral - lal, la - la - la - la

2. Oleks mulle **suuri** suupi,
peremehe peeni kuubi,
hundinahka uusi kuubi,
põdrannahka põllekene.
Refrään.
3. Siis mina sünniks suurte sekka,
mahuks rikka rahva majja,
kõrge kõrva istumaie,
laia vastu laulemaie.
Refrään.
4. Üks mina hoolin uhkeesta,
kaks mina kardan kangeesta,
uhked mina udistelen,
kanged mina karteelen.
Refrään.
5. Peened pillan pilpaaksi,
jämed järi jaladeksi,
ise pääle istumaie,
laua otsa laulemaie.
Refrään.

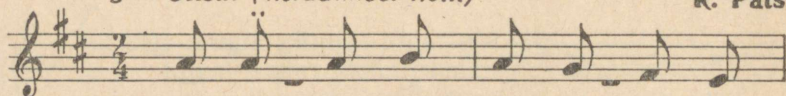
Mis aga kiunub meie kiike

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviisi J.

Kergelt Üksik (kordamisel kõik)

R. Päts

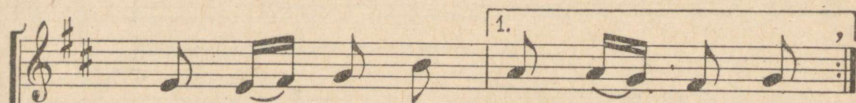
1. Mis aga kiu - nub mei - e kii - ke,

mis aga ä - gab mei - e häl - li? mei - e häl - li?

Kiik aga kiu - nub kii - ku - jai - da,

ä - gab häi - da sõu - di - jai - da.

2 *f* *Kiigerütmis*

sõu - di - jai - da. 1-2.Kii-gu, kii - gu, kii - ge -

ke - ne, kii - gu, kii - gu, kõr - ge - el - le!

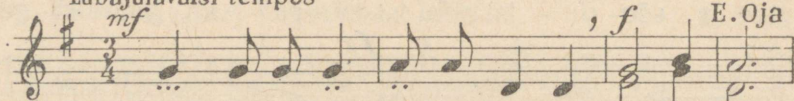
2. :: Oot, oot, kiike, noo, noo, kiikel
 Las' tuleb külast kümme meesta, ::
 :: siis saab kiigel kiikujaida,
 siis saab hällil sõudijaida. ::
 :: Kiigu, kiigu, kiigekene,
 kiigu, kiike, kõrgele!

Suurt Marit ja Pisikest Peetrit

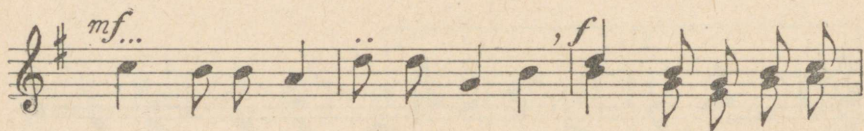
Eesti rahvaluule

Eesti rahaviis

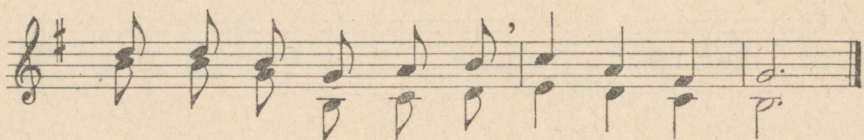
Labajalavalsi tempos

Suurt Ma-rit ja Pisi-kest Peetrit, hii-huu-haa;

Suurt Ma-rit ja Pisi-kest Peetrit, nahk-nu-gi-na-gi,

pom-me-val-le-ru-di, u-u-u-uu!

Koor: 1. Suurt Marit ja Pisikest Peetrit,
hii-huu-haa;
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit,
nahknugi-na-gi, pom-me-val-le-ru-di,
u-u-u-uu!

Üksik: 2. Suur Mari tahtis luadale minna,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tahtis luadale minna,
Koor: nahknugi-na-gi, ...

Üksik: 3. Pisike Peeter pidi koo jääma,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: pidi kõik valmis tegema,
Koor: nahknugi-na-gi, ...

Üksik: 4. Või valmis tegema,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: kulbid, uanad¹ pesema,
Koor: nahknugi-na-gi, ...

¹ Tähendab «vaagnad».

Üksik: 5. Suur Mari tuli luadalt ko'o,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tuli luadalt ko'o,
Koor: nahknugi-na-gi,...

Üksik: 6. ¹
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: ² tegemäta,
Koor: nahknugi-na-gi,...

Üksik: 7. Või valmis tegemata,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: kulbid, uanad pesemäta,
Koor: nahknugi-na-gi,...

Üksik: 8. Suur Mari tahtis valu anda,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tahtis valu anda,
Koor: nahknugi-na-gi,...

Üksik: 9. Pisike Peeter puges või vaati,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Pisike Peeter puges või vaati,
Koor: nahknugi-na-gi,...

Koor: 10. Suur Mari pani punni peale,
hii-huu-haa;
Suur Mari pani punni peale,
nahknugi-na-gi, pom-me-val-le-ru-dī,
u-u-u-uu!

¹ Retsiteerida kiirkõnes sol noodil: «Pisikesel Peetril olid kõik talitused veel alles valmis tegemäta».

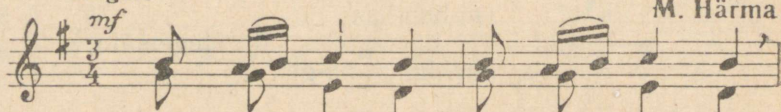
² Retsiteerida kiirkõnes do noodil: «Pisikesel Peetril olid kõik talitused alles valmis...».

Pidu hakkab

Kergelt

Eesti rahvaviis

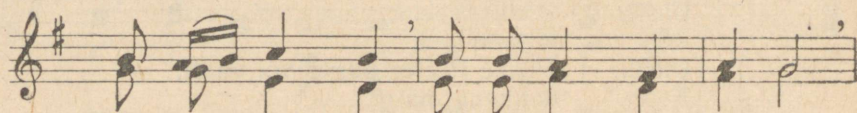
M. Häрма

1. Pi - du hak - kab, pi - du hak - kab,

pe - re - ei - de - ke - ne. Pi - du hak - kab,

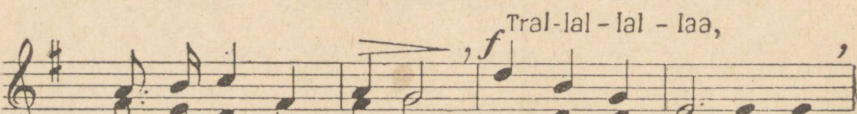
pi - du hak - kab, pe - re - ei - de - ke - ne.

Pa - ne pul - ma - pill hүүd - ma pe - re - taa - di -

ke - ne. Pa - ne pul - ma - pill hүүd - ma.

Tral - lal - lal - laa,
pe - re - taa - di - ke - ne. Kui tü - tar on ma - jäs

hõis - - - - - sa! Tral - la - la -

siis pul - ma - i - lu al - les, kui tü - tar

laa, pul - ma - i - lu ka - du - nud.

on vii - dud hõis - - - - - sa.

2. :: Seda lusti, ladust laulu,
 pereidekene! ::
 :: Torupilli mõnust mängu,
 peretaadikene! ::
 Kui peigmees on pulmas,
 siis pulmalised rõõmsad,
 kui peigmees on läinud,
 pulmalised kurvad!
3. :: Pidu lõpeb, pidu lõpeb,
 pereidekene! ::
 :: Ölu otsas, pärm põhjas,
 peretaadikene! ::
 Kui noorik on kodus,
 siis maja elu korras,
 kui noorikut pole,
 maja elu korratu!

Setukõsõ

Naljatades

Üksik

Setu viis

J. Simm

1. Se - tu - kõ - sõ

Se - - - tu - kõ - sõ, se - - - -

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. It begins with a forte (*f*) dynamic and a slur over the first four notes. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time. It begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a slur over the first four notes. The lyrics '1. Se - tu - kõ - sõ' are written below the top staff, and 'Se - - - tu - kõ - sõ, se - - - -' are written below the bottom staff.

sõit-si - vä Võõb-sult po - tõ - kuurma - ga.

- - - tu - kõ - sõ, se - - - - - tu - kõ - sõ.

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The lyrics 'sõit-si - vä Võõb-sult po - tõ - kuurma - ga.' are written below the top staff, and '- - - tu - kõ - sõ, se - - - - - tu - kõ - sõ.' are written below the bottom staff.

Kõik

Vuuh! Se-tu-kõ-sõ noo-rõ mu vel-lõ,

se-tu-kõ-sõ!

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The lyrics 'Vuuh! Se-tu-kõ-sõ noo-rõ mu vel-lõ,' are written below the top staff, and 'se-tu-kõ-sõ!' are written below the bottom staff.

Vuhh! Se-tu-kõ-sõ noo - rõ mu vel-lõ!

Üksik: 1. Setukõsõ sõitsivä Võõbsust potõkuurmaga.

Kõik: 1—12 :: Vuhh! Setukõsõ noorõ, mu vellõ! ::

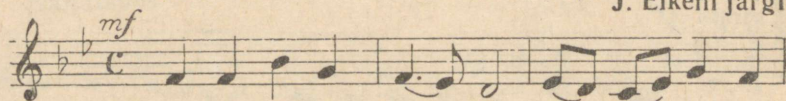
2. (*f*) Looga kõrtsi kotsil na tii pääl tüllü pöörsivä.
3. (*mf*) Ivvo naksi roosaga Petrat takah ajama.
4. (*p*) Petra parsil' pagõsi, jala' saina tugõsi.
5. (*ff*) Petra parsilt patsahti, nii et maa all matsahti.
6. (*p*) Petra naksi pallõma Ivvot hallõ häälegõ.
7. (*p*) Lepümü ärr hüvägä, lääme ruuna kaema.
8. (*mf*) Seni oll ruuna mädänü kuurma kraavi vidänü.
9. (*mf*) Ruun oll' kraavin selülõ, jalakõsõ tilulõ.
10. (*mf*) Potõ katski põranü, täütäl punn ärr karanu.
11. (*f*) Võõbsu liina tsurasõ itsitivä pääleki.
12. (*ff*) Paras, paras, tsäh, tsäh, tsäh, kiä käsk minnä kablõmä.

Ojakene

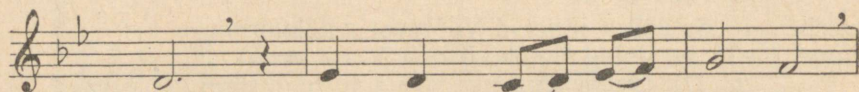
L. Koidula

Rahvalik viis
J. Elkeni järgi

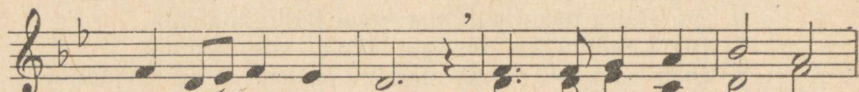
Meeleolukalt

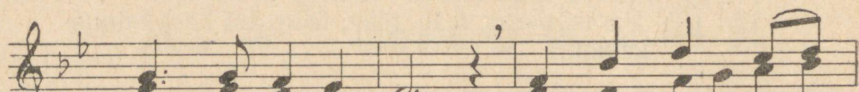
1. O - ja - ke - ne, voo - lad möö - da ru - tu -

ga, si - nu kär - med lai - ned

ei nad kan - na - ta. Vii - bi - ma - ta, kii - relt

tõt - vad e - da - si, ta - ga - si ei

pöö - - ra nen - dest ük - si - gi.

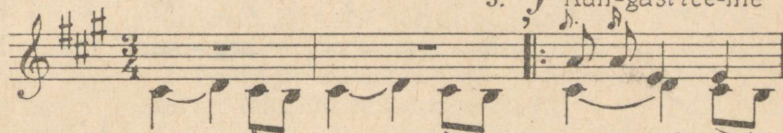
2. Vaata, kalda äärel lilled õitsevad,
lehed kahisevad, linnud laulavad.
Aga laine voolu pea üksigi,
vahutades tõtvad nemad edasi.
3. Inimese elu näitvad lained mull':
kiirelt lähvad tunnid, päevad mööda sul.
Tagasi ei nendest tule üksigi,
nii sul päevad jõudvad eluõhtule.

Nõnda kangast koome

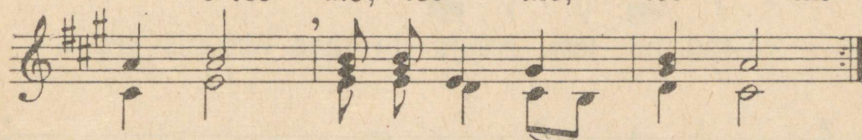
Mängulaul T. Vettik

Lõbusalt, kergelt

1. *mf* Nõn-da käi-vad
2. *mf* Nõn-da kan-gast
3. *f* Kan-gast tee-me

1. Käi - vad nii - ed, käi - - vad
2. Kan - gast koo - me, kan - - gast
3. Tee - me, tee - me, tee - - me

nii - ed, nii-ed nel - jad, vii - ed.
koo - me, lõn-gad kok - ku loo - me.
kuu-ed, kuu-ed tu - li - - uu-ed.

Käi - vad nii - ed, nel - jad vii - ed,
Kan - gast koo - me, lõn-gad loo - me,
Tee - me kuu-ed tu - li - uu - ed,

löö - me sūs - ti - kud käi - ma.
löö - me kan - gas - tel - jed käi - ma.
siis sõi - da - me kos - ja.

Lõpp

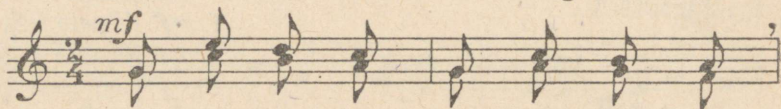

Hõis sa, hõis sa, hõis sa! — Hoi! —

Kartul

Lõbusalt

Valgevene rahvaviis

1. Pa - ne kar - tul aeg - sast' ma - ha,

võ - tad hil - jem, pal - ju ta - had. Võid siis pra - e -

tult neid süü - a küp - se - ta - da, kee - ta müü - a.

1. - 3. Tam, tam, tam, ta - ra, ta - ra - ta - ra, taa,

kar - tul täht - sam toit me maal. —

kar - tul täht - sam toit me maal.

2. Kartulist kui putru teeme,
kogu perega siis sööme.
Putru aga kes meil soovib,
kartuleid see ise koorib.
∴ Tam tam tam tara taratara, taa,
kartuleid see ise koorib. ∴∴

3. Oi, oi, oi, taramtam, taadi,
pole me ju sakste laadi.
Kui meil lõunaks kartul puudub,
vesiseks me toit siis muutub.
∴ Tam tam tara taratara, taa,
kartul tähtsam toit me maal. ∴∴

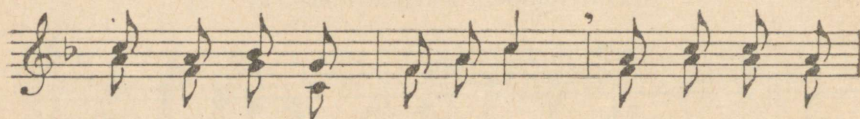
Tulge, tulge tantsuringi!

Mõõdukalt

Läti rahvaviis

1. Tul - ge, tul - ge tant - su - rin - gi,
3. On vast hoos me nei - ud pei - ud,

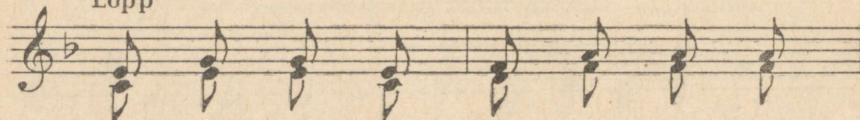

ko - he hoo - ga al - ga - me! Kõp - su - ta - ge
tä - na tants meil lau - sa lend, paa - ri - list kui

kär - melt kin - gi, and - ke vo - li jal - ge - le!
sa ei leid - nud, süü - dis - ta siis i - se - end!

Lõpp

2. Tuu - le - hoo - na tii - ru - ta - me!

Hoi - a kin - ni mi - nu käest! Nõn - da paa - ris

koos me saa - me kee - ru - ta - da kõi - gest väest.

Daino

Elavalt

Leedu rahvaviis

mf

1. Viis meil kas - vas uh - ket lui - ke,
su - led val - ged sa - ra - vad. 1-4. Lau - la, —

1. Kaot - si kõik on
mis neist sai. 1. Kaot - si läi - nud nad.

p

1-4. Lau - la, — mis neist sai. Läi - nud nad.

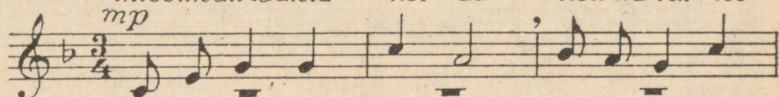
2. Viis on oja kaldal kaske
kaunistamas vett ja maad.
∴: Laula, mis neist sai.
Eal ei urbi kandnud nad. ∴:
3. Viis meil sirgus uljast noormeest
kõik nad käisid sõjateed.
∴: Laula, mis neist sai.
Hukkunud kõik mehed need. ∴:
4. Viis on külas kaunist neidu.
Kes küll ükskord kosib neid?
∴: Laula, mis neist sai.
Kõik nad peigudeta jäid. ∴:

Kägu

Elavalt, kergelt

Poola rahvaviis

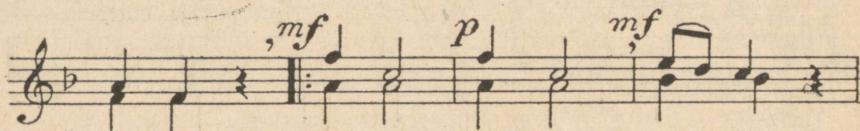
1. Rõõmsalt laulsid nei - ud kok - ku tul - les

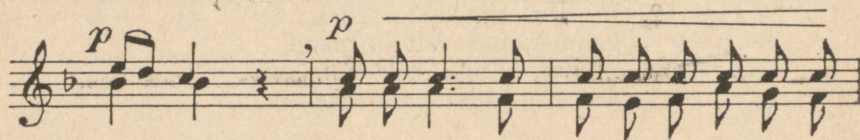
aa - sal. Kä - gu met - sa pei - dus

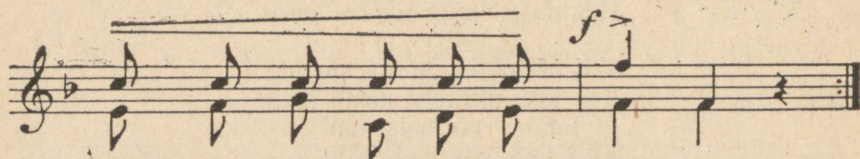
Met - - sa pei - dus lau - lis nei - le

kaa - sa. 1-4. Kuk - ku! Kuk - ku! Ah - ha!

Ah - ha! A - di - ri - di, o - di - ri - di - di - na,

o - di - ri - di - di - na! Uh - ha!

2. Karjasarvi kostab,
salu neile vastab,
kauge küla märkab,
laiu laasi ärkab.
Refrään.
3. Laulja nurmel hõiskab,
hääli kauneid kajab.
Küllap kägu mõistab,
kellest laulda vaja.
Refrään.
4. Ei me lauldes kurda,
rõõmus viis meil keelel.
Nõnda ka masurkat
lööme ühel meelel.
Refrään.

Laululind

Mõõdukalt *mf* Slovakia rahvaviis

1. Lau-lu - lind, lau - lu - lind,

p Elavamalt *mf*

väi-ke lau-lu - lind. — Lau la mul-le

Pikaldasemalt

lau - lu, lau-la pa - lun sind.

2. .: Tuulehoog, tuulehoog,
paitav tuulehoog. .:
.:. Kummardub sul hellalt
nõtke pilliroog. .:
3. .: Mesilind, mesilind,
väike mesilind. .:
.:. Ornalt sulle tuksub
kauni lille rind. .:

Künnimehe-laul

J. Elken

Soome rahvaviis

T. Vettik

Parajalt

mf

1. Kün-ni - mees kõnnib ad - ra ta - ga,
sü - da lah - ke ja vaim tal va - ba,

pöö-rab mul-la pin - da, Hõis - sa, nii
ra - hu täi - dab rin - da.

lau - lab ta ja ra - hu täi - dab rin - da.

2. Künnimehel on kindel käsi,
viskab seemne mulda,
vili valmib ja kündja käsi
korjab kõrrelt kulda.
∴: Hõissa, nii laulab ta
ja korjab kõrrelt kulda. ∴:

Lainetel

Saksa rahvaviis

Hõljuvalt

1. Kii-gu, mu paa-di-ke, lai-ne-te
kö-la, mu lau-lu-ke, ka-ja mu
pääl, hää! Lai-nedki lii-gu-vad, kal-da-le kii-gu-vad.
Kii-gu mu paa-di-ke, lai-ne-te pääl!

2. Vaiki nüüd, tuuleke, uinuma jää,
kuldab ju päikene helkiva vee!
Pilvedki sõuavad, eemale jõuavad.
Vaiki nüüd, tuuleke, uinuma jää!
3. Lainetel hõljudes edasi läen,
kuni ma kaldakest õitsevat näen!
Jõua nüüd kiiresti, paadike, rannale.
Lainetel hõljudes kaldakest näen!

Mingem nüüd

Tempo di marcia

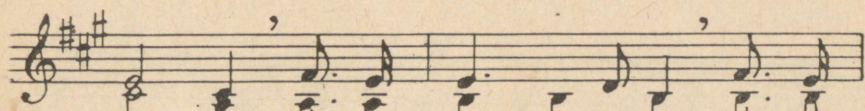
V. Bellini
1801—1835

Min - gem nüüd, min - gem nüüd, min - gem

marssi - des nüüd, mingem laan - de ja le - pi - kus - se

laul - ma, min - gem mu - ru - le, kái - gem
lõ - o - kes - te öö - bi - ku - te

künka - le, kus on lõ - o öö - bi - ku

hüüd! Ol - gu rõõmsad meil marssides mee - led, hüüdku

la - he - das - ti, lõ - bu - sas - ti kee - led!

f
Ol - gu rõõm, ol - gu rõõm, ol - gu
rõõm mei - e saat - jaks ke - va - del!

Laul lainetel

W. A. Mozart
1756—1791

Vivace
mp

paa - di - ke - ne li - bi - seb,

mf
paa - di - ke - ne li - bi - seb.

2. Vaata, kaugel järvepinnal
vetealdjad tantsivad,
seal ju sõuab vetevana,
ise kannelt helistab.
Vaatlen hiilgvaid taevatähti,
vesiroose uinuvaid,
ranna veerul tummad kased
∴ hilist sõudjat vaatavad. ∴∴

Laul rõõmule

F. Schiller

(IX sümfoonia lõpposast)

L. Beethoven
1770—1827

Allegro

1. Rõõm on ü - lev õn - ne - läi - de,

tae - va - li - - ne kau - nis and, hin - ges rõõmu

tu - le - sä - de õn - ne - lee - gid sü - ti - tand.

Ko - gu - ne - me tu - li - - ui - mas rõõ - mu paistel

hur-ma-val Mu - - re oh-ked nukrad, tuimad

kao-vad rōō-mu pil-gu all. Ko-gu - ne - me

tu - li - ui - mas rōō - mu pais-tel

hur - ma - val. Mu - - re oh - ked

nuk-rad, tui - mad kao-vad rōō-mu pil-gu all.

2. Rõõmu sära päikse helgist
voogab üle maa ja vee,
siniõhu taevatelgist
kõrgemale tõuseb see.
∴ Rõõmsalt tulvab meile vastu
päikse kiirte uhke lend.
Oma teed kui sangar astu
vapral sammul õde, vend. ∴

Õöbik, kuldakeelne, vaiki

V. Zabella

M. Glinka
1804—1857

Moderato

1. Õö - bik, kul - da - keel - ne, vai - ki,

laul - da po - le va - ja, sil - ler - du - si

ä - ra saa - da ai - ast koi - du a - jal,

sil - ler - du - si ä - ra saa - da
ä

ai - ast koi - du a - jal, sil - ler - du - si
- - - ra

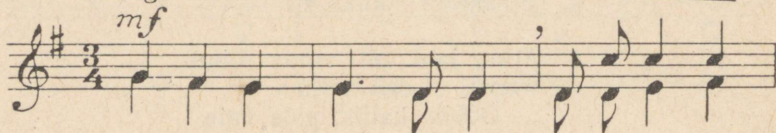
ä - ra saa - da ai - ast koi - du a - jal.

2. Sinu igatsemaid viise
taluda ei suuda.
∴ Tuksatamast süda lakkab,
raskeks rinna muudab. ∴
3. Palju, palju kurbi mõtteid
mulle laulud toovad.
∴ Õnnelikud sinu päevad
pesakeses soojas. ∴
4. Minu laul küll rinda rõhub,
troosti ei saa anda.
∴ Ööbik, kallid, pole vaja
mulle laulu laulda. ∴
5. Lenda, leia õnnelikke,
need, kel pidurõivad.
∴ Nemed sinu laulu saatel
pidutseda võivad. ∴

Soov

F. Chopin
1810—1849

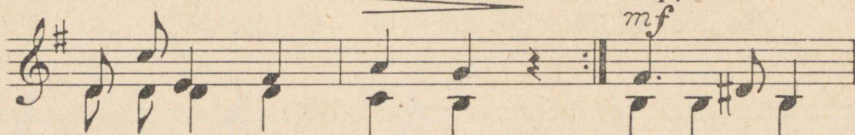
Allegretto

1. O - lek - sin päi - ke - ne kõrgel tae - va -
Seal, kus su ak - na - ke ja su väi - ke

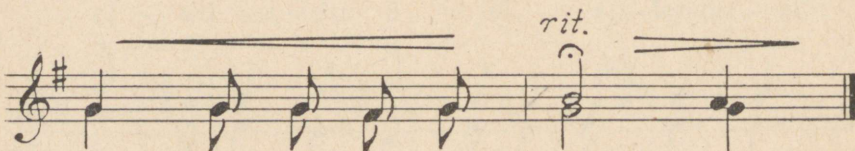
tel - gil, ai - nult siis si - nu - le
tu - ba, pais - ta vaid si - nu - le

sä - raks kau - nil hel - gil! Päik - se - na
pa - luk - sin ma lu - ba!

pais - tak - sin, ak - nas - se hel - gik - sin,

kuid ik - ka ai - nult sul - - le!

2. Oleksin linnuke kõrgel taevakaarel,
ainult siis sinule laulaksin, mu aare!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
laulda vaid sinule paluksin ma luba!
Linnuna laulaksin,
kandlena kajaksin,
kuid ikka ainult sulle!

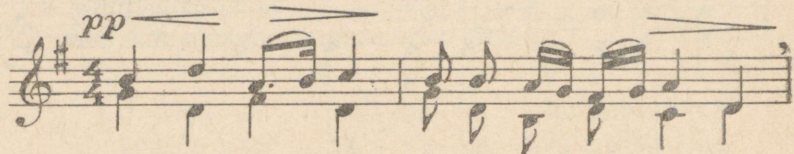
Oleksin päikene kõrgel taevatelgil,
ainult siis sinule säraks kaunil helgil!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
paista vaid sinule paluksin ma luba.

Hällilaul

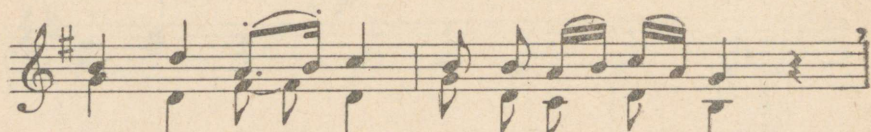
F. Schubert
1797—1828

Lento

pp

1. Ui - nu, ui - nu lap-su-ke - ne väi - ke,

hel - lalt hoi - ab e - ma-ke - ne sind.

Pil - ve var - jus puhka - mas on päi - ke,

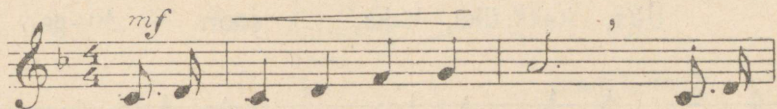
ok - sal ui - nub väi - ke lau - lu - lind.

2. Uinu, uinu kätikises pehmes,
sind on hoidmas hellalt ema arm,
kuni sirgud, kasvad suureks
eemal jäägu sinust saatus karm.
3. Uinu, uinu vaikselt une süles
kuni valvab emakene veel.
Ja kui oled ärkamas üles
õitsku lilled sinu eluteel.

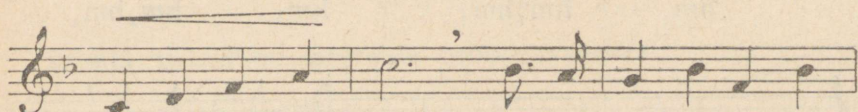
Marsilaul

Marsi tempos.

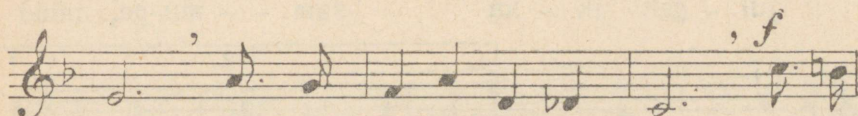
J. Fearnley

1. Kui on tu - me tae - va - kaar kargel,

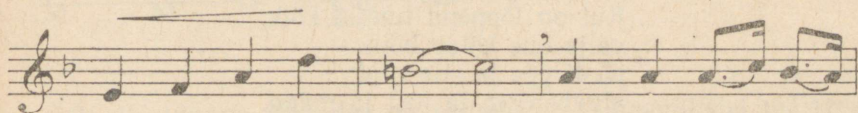
kül - mal tal - ve a'al, või ehk tuis - kab ras - ket

lund, et kõik ma - gab tal - ve - und. Ei see

mu - ret mei - le tee, — ik - ka

rõõ - mus on me meel, — män - gi - me ja

lau - la - me: tral - la - la, la - la - la - laa!

f (kordamisel vilistades)

Üks, kaks, üks, kaks, joon - du-ge,

hm, hm, hm, hm, hm, hm,

jul - gelt ik - ka sam - - mu-ge, nüüd

1. 2.

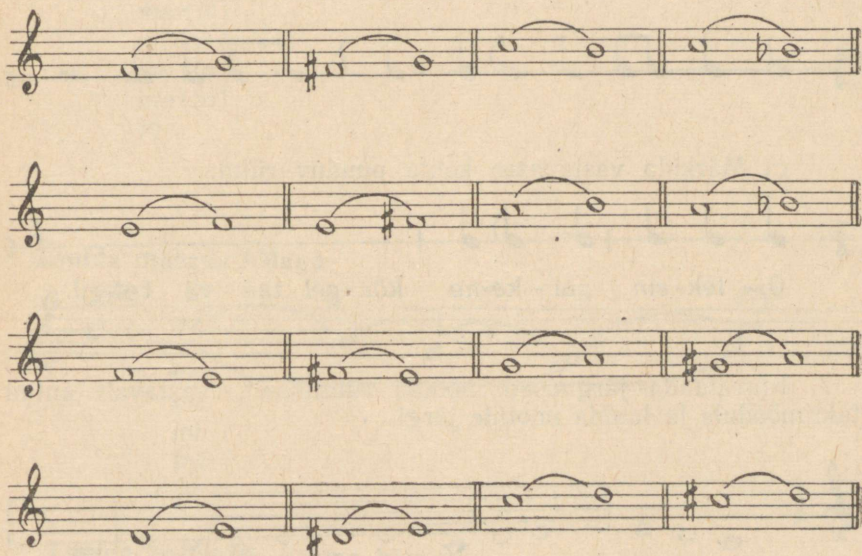
üks, kaks, üks, kaks, üks. üks.

2. Kui ju saabub kevadaeg,
 ei siis püsi ole meil,
 pikaks jääb siis koolipäev,
 mõte mujal ringi käib.
 Kui on lõppend tunnid kõik,
 välja õue kõlab hõik —
 püsti pea ja ette rind:
 algab rõõm ja lust ja mäng.
 Üks, kaks, üks, kaks, joonduge, ...

Küsimusi ja ülesandeid.

1. Missugune noot asub do-st $\frac{1}{2}$ tooni võrra kõrgemal?
 fa-st $\frac{1}{2}$ „ „ „
 mi-st 1 „ „ „
 mi-st $\frac{1}{2}$ „ „ „
 re-st 1 „ „ „
 do-st 1 „ „ madalamal?
 re-st $\frac{1}{2}$ „ „ „
 si-st $\frac{1}{2}$ „ „ „
 do-st $\frac{1}{2}$ „ „ „
 la-st 1 „ „ „

2. Kui suured on järgmiste nootide vahed?

3. Missugune tähendus on järgmistel dünaamilistel märkidel?

p *f* *pp* *ff* *mf*

4. Missugune tähendus on järgmistel tempo-märgendeil?

Moderato
Andante
Allegro

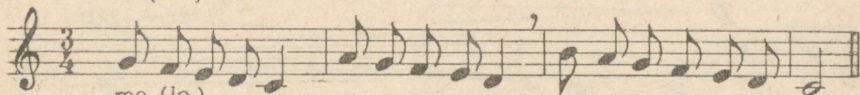
Largo
Vivace
Lento

Hingamise-, hääldamise- ja hääleharjutusi.

Laulda maheda kõlaga *)

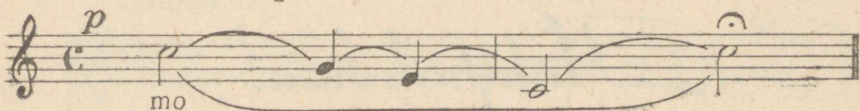

la (ma) na ra
le (me) ne re
li (mi) ni ri
lo (mo) no ro
lu (mu) nu ru

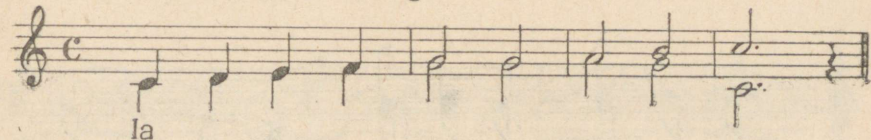
ma (la)
me (le)
mi (li)
mo (lo)
mu (lu)
jo

Laulda maheda kõlaga

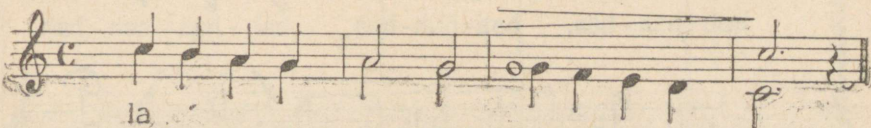

mo
me
mi
mü
jo

Laulda mahlaka, pehme kõlaga

la

la

* Alltoodud harjutusi tuleb järjekindlalt kasutada hääle treeninguks neid kromaatilisel pooltoonil viisi kõrgemale transponeerides:

I hääl ulatuses do'-fa"
II hääl .. la-re"

Māzooris
Hoogsalt.

mf

Lee, lee, lee, lee - - - lo!

Minooris
Mõõdukalt.

p *pp*

Lee, le-le-le-le-lee, lee - - - lo!

Hah-hah-haa!

Hoogsalt,

T. Vettik

mf

Hah - hai - hah - hah, hah - hah - haa,

hah-hah-haa, hah-hah-haa, hah-hah-hah-hah,

hah-hah-haa, hah-hah-hah-hah, hah-hah-haa!

Muusika kuulamiseks

TORUPILL

Elavalt

R. Päts

The first system of musical notation consists of two staves. The top staff is in treble clef with a 3/8 time signature. It begins with a whole rest, followed by a double bar line. The second half of the system contains a melodic line with eighth notes and accents. The bottom staff is in bass clef with a 3/8 time signature. It begins with a dynamic marking 'f' and a melodic line with eighth notes.

The second system of musical notation consists of two staves. The top staff is in treble clef with a 3/8 time signature. It contains a melodic line with eighth notes and slurs. The bottom staff is in bass clef with a 3/8 time signature. It contains a melodic line with eighth notes and slurs.

* Kogust «Klaveripalad lastele eesti rahvaviisidel».

First system of musical notation. The upper staff contains a melodic line with a long rest followed by eighth notes. The lower staff contains a bass line with eighth notes and a half note.

Second system of musical notation. The upper staff features a melodic line with a repeat sign and eighth notes. The lower staff has a bass line with eighth notes and a half note.

Third system of musical notation. The upper staff has a melodic line with eighth notes and a repeat sign. The lower staff contains a bass line with eighth notes and a half note.

Fourth system of musical notation. The upper staff has a melodic line with eighth notes and a repeat sign. The lower staff contains a bass line with eighth notes and a half note. A dynamic marking *p* is present at the end of the system.

VILESPILL

Kaunis kiiresti

R. Päts

The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of three systems of two staves each. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and a repeat sign. The second system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and also includes a repeat sign. The third system concludes the piece with a piano (*p*) dynamic. The notation includes various rhythmic values, slurs, and dynamic markings.

* Kogust «Klaveripalad lastele eesti rahvaviisidel».

SARVELUGU

Kiirelt

R. Päts

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 3/4 time signature. It begins with a melodic line starting on a dotted quarter note, followed by eighth notes and quarter notes, ending with a repeat sign. The lower staff is in bass clef with a 3/4 time signature, providing a harmonic accompaniment of chords and rests. A dynamic marking of *mf* is placed between the staves.

The second system continues the piece with two staves. The upper staff features a melodic line with a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The lower staff continues the harmonic accompaniment. The system concludes with a repeat sign.

The third system consists of two staves. The upper staff has a melodic line with a dynamic marking of *mf* and a slur over the notes with the annotation '(kordamisel)' above it. The lower staff continues the harmonic accompaniment. The system ends with a repeat sign.

The fourth system consists of two staves. The upper staff has a melodic line with a slur over the notes. The lower staff continues the harmonic accompaniment. The system concludes with a final cadence.

* Kogust «Klaveripalad lastele eesti rahvaviisidel».

KANDLELUGU

«Pöiapolka»

Polka tempos

8va³

mf

The first system consists of two staves in 2/4 time. The upper staff begins with a treble clef and an 8va³ marking. The lower staff begins with a bass clef. The music is marked *mf*. The first measure of the upper staff contains a dotted quarter note followed by an eighth note, while the lower staff has a quarter note. The piece continues with a rhythmic pattern of eighth notes.

8va

The second system continues the piece with two staves. The upper staff has a treble clef and an 8va marking. The lower staff has a bass clef. The music consists of eighth notes in both staves.

8va

The third system continues the piece with two staves. The upper staff has a treble clef and an 8va marking. The lower staff has a bass clef. The music consists of eighth notes in both staves.

8va

p

The fourth system concludes the piece with two staves. The upper staff has a treble clef and an 8va marking. The lower staff has a bass clef. The music consists of eighth notes in both staves, ending with a *p* (piano) dynamic marking.

* U. Toomi kogust «Eesti rahvatantsud».

p

1. 2.

KÄTKEND „ÜLLATUSSÜMFOONIAST“

(II osast)

Andante

p (kordamisel *pp*)

J. Haydn

1732—1809

1. 2. *ff*

p *p*

IGATSUSVALSS

Tempo di valse

F. Schubert

1797—1828

MARMOTTE *)

Ma käinud läbi palju maid

L. Beethoven

1770—1827

Allegretto ♩ = 1 löök

The musical score is presented on six staves. The first staff starts with a treble clef and a 6/8 time signature. The tempo is marked 'Allegretto' with a quarter note equal to one beat. The music consists of eighth and sixteenth notes, with some chords and rests. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

*) Marmotte koopaorav.

MENUETT

O. Merikanto

1868—1924

Moderato

p

The musical score consists of six staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked 'Moderato'. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic. The music is written in treble clef. The first four staves contain the main body of the piece, with a 'rit.' (ritardando) marking above the final measure of the fourth staff. The fifth staff is marked 'a tempo' and continues the piece. The sixth staff concludes with a 'rit.' marking above the final measure. The piece ends with a double bar line.

TŠERNOMORI MARSS

oop. «Ruslan ja Ludmilla»

M. Glinka

1804—1857

Tempo di marcia

IGATSUS KEVADE JÄRELE

R. Tobias

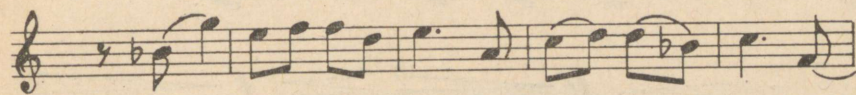
1873—1918

a tempo

Igatsevalt

p

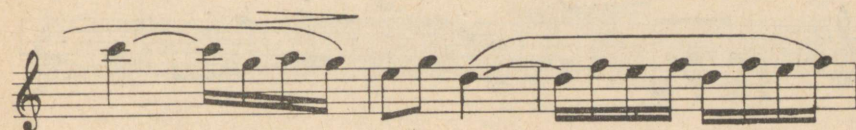
rit

rit. --- *Lõpp* *Pisut aeglasemalt*

Pisut kiiremalt

aeglustades

pp

aeglustades

hajuvalt

Korrata algusest kuni sõnani „Lõpp”

pp

JAHIMEHE-LAUL

Värskelt ja rõõmsalt

R. Schumann

1810—1856

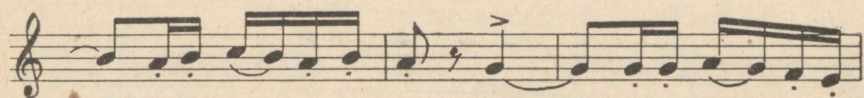
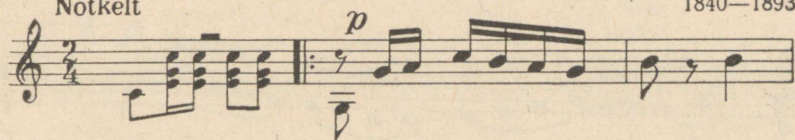
The musical score consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The music starts with a forte (*f*) dynamic. The second staff continues the melody with a forte (*f*) dynamic. The third staff features a fortissimo (*ff*) dynamic followed by a forte (*f*) dynamic. The fourth staff includes fortissimo (*ff*) and piano (*p*) dynamics. The fifth staff begins with a forte (*f*) dynamic. The sixth and seventh staves continue the melodic line with various dynamics and phrasing, ending with a repeat sign.

NAPOLI LAULUKE

P. I. Tšaikovski

1840—1893

Nõtkelt

VANAAEGNE TANTS

Tempo di menuetto

D. Kabalevski

1901

The musical score is written in treble clef with a 3/4 time signature. It consists of six staves of music. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and a slur over a series of eighth notes. The second staff continues with a slur and a wavy line (*w*) under a group of notes. The third staff features a forte (*f*) dynamic and a wavy line (*w*) under a group of notes. The fourth staff has a wavy line (*w*) under a group of notes. The fifth staff begins with a piano (*p*) dynamic and a slur over a series of eighth notes. The sixth staff continues with a slur and a wavy line (*w*) under a group of notes. The score concludes with a double bar line.

VÄIKE MUUSIKALINE OSKUSSONASTIK.

- Accelerando — kiirendades
Allegretto — kaunis kiiresti
Allegro — kiiresti
Alt — madal naishääl
Alteratsiooni märk — kõrgendus- (♯) või madaldusmärk (♭)
Andante — väljapeetult, parajalt pikkamisi käies
A tempo — algtempo
Bass — madal meeshääl
Bekaar — keelumärk (♮)
Bemoll — madaldusmärk (♭)
Crescendo (lüh. cresc. või \langle) — paisudes
Da Capo al Fine — algusest kuni sõnani «Fine» (Lõpp)
Diees — kõrgendusmärk (♯)
Diminuendo (lüh. dim või \rangle) — kõlajõudu kahandades
Dünaamilised märgid — kõlajõu muutmärgid
Etüüd — harjutus mängutehnika arendamiseks
Fantaasia — mõttekujutus
Fermaat — peatusmärk (◌)
Fine — lõpp
Forte (lüh. *f*) — valjult
Fortissimo (lüh. *ff*) — väga valjult
Juhttoon — heliredeli VII aste, mis juhib meloodiakäigu taas põhitoonile (VIII=I astm.)
Harmonia — kokkukõla
Helilaad — helindi kõlaline iseloom (mažoor või minoor)
Helistik — helilaad täpses asetuses (kõrguses), näit. Do-mažoor, re-minoor jne.
Hümn — ülistuslaul
Kaanon — mitmehäälne helind, milles kõik hääled esiivad üht ja sama meloodiat, kuid astuvad sisse mitte üheaegselt, vaid üksteise järel kindlas korras.
Largo — laialt, pikaldaselt
Lento — aeglaselt, pikkamööda
Masurka — erksa iseloomuga poola rahvatants $\frac{3}{4}$ taktis
Mažoor — helge- (rõõmsa-) ilmeline helilaad
Meloodia — viis
Menuett — vana prantsuse tants $\frac{3}{4}$ taktis

Mezzo forte (lüh. *mf*) — poolvaljult
Mezzo piano (lüh. *mp*) — poolvaikselt
Minoor — karge- (nukra-) ilmeline helilaad
Moderato — parajalt, mõõdukalt
Oktaav — VIII aste mingist heliredeli astmest
Ooper — muusikaline draama
Operett — muusikaline komöödia
Paralleelsed helistikud — ühesuguseid helisid omavad mažoor ja minoor helistikud (näit. Do-mažoor ja la-minoor)
Paus — vaikimise vältuse märk
Piano (lüh. *p*) — vaikselt
Pianissimo (lüh. *pp*) — väga vaikselt
Polka — böömi päritoluga kiireloomuline hüppetants $\frac{2}{4}$ taktis
Refrään — laulu kordusosa.
Ritardando (lüh. *rit.*) — aeglustades
Romanss — eepilis-lüüriline laul
Roopill — rahvapill, valmistatud sõrmilistega varustatud pilliroost
Sarvepill — rahvapill, valmistatud sõrmilistega varustatud sikusarvest
Serenaad — äratushelind
Sopran — kõrge naishääl
Sümfonia — orkestri suurteos, koosneb tavaliselt neljast osast.
Takt — heliteose osa ühest tugevrõhust kuni järgmiseni
Tempo di marcia — marsi tempos
Tempo di menuetto — menueti tempos
Tempo di polka — polka tempos
Tempo di valse — valsi tempos
Tetrahord — heliredeli pool, koosneb neljast noodist
Toonika — helistiku põhitoon, I aste.
Torupill — rahvapill, koosneb õhukotist, sõrmilistega roopillist ja muutmata heli andvast bassitorust.
Valss — sujuva, nõrke iseloomuga tants $\frac{3}{4}$ taktis
Vilespill — rahvapill, valmistatud sõrmilistega varustatud puutorust
Vivace — elavalt
Võtmemärgistik — noodivõtme kõrvale asetatud kõrgendus (\sharp) või madaldusmärgid (\flat)

LAULUDE LOETELU VIISIDE AUTORITE JÄRGI.

Aleksandrov, A.	3
NSV Liidu hümn (S. Mihhalkov ja G. El-Registan)	3
Auster, L.	
Lenini lipu all (M. Raud)	91
Beethoven, L.	
Laul rõõmule (F. Schiller)	139
Bellini, V.	
Mingem nüüd	135
Blanter, M.	
Rõõmus salk (S. Mihhalkov)	79
Chopin, F.	
Soov	144
Dunajevski, J.	
Küll meil on siin tore (L. Nekrassov)	77
Laul Kodumaale (V. Lebedev-Kumatš)	8
Ennola, J.	
Isamaa hiilgava' pinnalla paistab (L. Koidula j.)	16
Ernesaks, G.	
Eesti NSV hümn (J. Semper)	6
Hakkame, mehed, minema (E. rahvaluule j.)	26
Ilutegija (Eesti rahvaluule)	37
Fearnley, J.	
Marsilaul	147
Glinka, M.	
Ööbik, kuldakeelne, vaiki (V. Zabella)	142
Hansen, Th.	
Ema süda (L. Koidula)	86
Hatšaturjan, A.	
Millest unistavad lapsed (P. Gradov)	73
Hermann, K. A.	
Kevade-marss	101
Kui Kungla rahvas (F. Kuhlbars)	83
Väike kevadelaul	95
Härma, M.	
Mu isamaa armas (Villi Andi)	17
Jürme, J.	
Naljalugu (Eesti rahvaluule)	81
Kapp, E.	
Töö ja võitlus (P. Rummo)	33
Kappel, J.	
Lahkuvale linnule (J. Riomar)	44
Körver, B.	
Kalal (M. Kesamaa)	21
Noored meremehed (M. Kesamaa)	53
Krassev, M.	
Nääripuu laul (V. Garlitski)	58

Lepin, A.	
Tere, Moskva! (O. Fadejeva)	93
Lepnurm, H.	
Koduküla noorikud (M. Nurme)	85
Kuidas leiti näärpuid (E. Niit)	57
Miljutin, J.	
Merekaardivägi (V. Lebedev-Kumatš)	68
Mozart, W. A.	
Laul lainetel	137
Muradeli, V.	
Maailma nooruse marss (V. Haritonov)	12
Pioneeride laagrilõke (L. Nekrassov)	35
Novikov, A.	
Maailma Demokraatliku Noorsoo hümn (L. Ošanin)	49
Pajupu, A.	
Lumisel rajal (E. Teemägi)	64
Polonski, S.	
Suusasõit (A. Kuznetsova)	66
Päts, R.	
Matkalaul (P. Rummo)	18
Poiste laul (J. Oro)	76
Üle lume lagedale (J. Oro)	56
Reiman, V.	
Uueks tõusuks (J. Sütiste)	62
Saar, M.	
Hällilaul (Eesti rahvaluule)	72
Mis seal kõnnib? (Eesti rahvaluule)	103
Schubert, F.	
Hällilaul	146
Starokadomski, M.	
Turistid (O. Võssotskaja)	107
Tauts, L.	
Kolhoosi pillimehed (L. Tauts)	105
Türnpu, K.	
Mu Eestimaa (P. Grünfeldt)	15
Zahharov, V.	
Au Nõukogude võimule (M. Issakovski)	11

Rahvaste laule.

Eesti	
Lauliku lapseõli	110
Pidu hakkab	120
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit	118
Mardilaul	52
Mis aga kiunub meie kiike	116
Ringmängu-laul	114
Sarvelaul	113
Ihkasime ikkest lahti	109
Hällilaul	72
Seitse sammaldunud sängi («Kalevipoeg»)	70
Setukõsõ	122
Laulu mõju	112
Laul väikevennast	55
Oh mina väike mehekene	30
Miks sa nutad lillekene (L. Koidula)	88
Ojakene (L. Koidula)	124
Vene	
Kodumaa. U. Šišov	98
Nõtke pihlakene	87

Valgevene	
Kartul	126
Läti	
Päike ja orvulapsed	97
Tulge, tulge tantsuringil	128
Leedu	
Daino	129
Poola	
Kägu	103
Slovakkia	
Laululind	132
Soome	
Karjamaal	27
Künnimehe-laul	133
Nõnda kangast koome	125
Sügisel (R. Kamsen)	43
Rootsi	
Ringtantsu-laul	22
Punapaela-laul	40
Saksa	
Lainetel	134
Revolutsiooni	
Kroonlinna madrused	45
Leinamarss	47

SISUKORD.

Au Nõukogude võimule (M. Issakovski) V. Zahharov	11
Hakkame, mehed, minema (Eesti rahvaluule j.) G. Ernesaks	26
Hällilaul (Eesti rahvaluule) Mart Saar	72
Hällilaul F. Schubert	146
Daino Leedu rahvalaul	129
Eesti NSV hümn (J. Semper) G. Ernesaks	6
Emasüda (L. Koidula) Th. Hansen	86
Ihkasime ikkest lahti (Eesti rahvaluule) Eesti r. v. M. Saar	109
Ilutegija (Eesti rahvaluule) G. Ernesaks	37
Isamaa hülgava pinnalla paistab (L. Koidula j.) J. Ennola	16
Kalal (M. Kesamaa) B. Körver	22
Karjamaal. Soome rahvaviis	27
Kartul. Valgevene rahvaviis	126
Kevademarss. K. A. Hermann	101
Koduküla noorikud (M. Nurme) H. Lepnurm	85
Kodumaa. Vene rahvaviis	98
Kolhoosi pillimehed (L. Tauts) L. Tauts	105
Kroonlinna madrused. Oktoobrirevolutsiooni laul	45
Kuidas leiti nääripuu (E. Niit) H. Lepnurm	57
Kui Kungla rahvas (F. Kuhlbars) K. A. Hermann	82
Kägu. Poola rahvaviis	130
Küll meil on siin tore (L. Nekrassova) J. Dunajevski	77
Künnimehe laul (J. Elken) Soome rahvaviis	133
Lahkuvale linnule (J. Riomar) J. Kappel	45
Lainetel. Saksa rahvaviis	134
Laul Kodumaale (V. Lebedev-Kumatš) J. Dunajevski	8
Laul lainetel. W. A. Mozart	137
Laul rõõmule. L. Beethoven	139
Laul väikevennast. Eesti rahvaviis	55
Lauliku lapsepõli. Eesti rahvaviis	110
Laululind. Slovakkia rahvaviis	132
Laulu mõju. Eesti rahvaviis	112
Leinamarss. Revolutsiooniline laul	47
Lenini lipu all (M. Raud) L. Auster	91
Lumisel rajal (E. Teemägi) A. Pajupuu	64
Maailma Demokraatliku Noorsoo hümn (L. Ošanin) A. Novikov	49
Maailma nooruse marss (V. Haritonov) V. Muradeli	12
Mardilaul. Eesti rahvaviis	52
Marsilaul. J. Fearnley	147
Matkalaul (P. Rummo) Riho Päts	18
Merekaardivägi (V. Lebedev-Kumatš) J. Miljutin	68
Miks sa nutad lillekene? (L. Koidula) Eesti rahvalik laul	88
Millest unistavad lapsed (P. Gradov) A. Hatšaturjan	73
Mingem nüüd. V. Bellini	135
Mis aga kiunub meie kiike. Eesti rahvaviis	116
Mis seal kõnnib? Mart Saar	103

Mu Eestimaa (P. Grünfeldt) K. Tüرنpu	15
Mu isamaa armas (Villi Andri) Miina Härma	17
Naljalugu (Eesti rahvaluule) J. Jürme	81
Noored meremehed (M. Kesamaa) B. Kõrver	53
Näärpüü laul (V. Garlitski) M. Krassev	58
Nõnda kangast koome. Soome mängulaul	125
Nõtked pihlakene. Vene rahvaviis	87
NSV Liidu hümn (S. Mihhalkov ja G. El-Registan) A. Aleksandrov	3
Oh mina väike mehekene. Eesti rahvaviis	30
Ojakene (L. Koidula) Eesti rahvalik viis	124
Pidu hakkab. Eesti rahvaviis	120
Pioneeride laagrilõke (L. Nekrassova) V. Muradeli	35
Punapaela-laul. Rootsi rahvaviis	40
Päike ja orvulapsed. Läti rahvaviis	97
Poiste laul (J. Oro) Riho Päts	76
Ringmängu-laul. Eesti rahvaviis	114
Ringtantsu-laul. Rootsi rahvaviis	22
Rõõmus salk (S. Mihhalkov) M. Blanter	79
Sarvelaul. Eesti rahvaviis	113
Seitse sammaldunud sängi («Kalevipoeg»). Eesti r. v.	70
Setukõõ. Setu viis	122
Soov. F. Chopin	144
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit. Eesti rahvaviis	118
Suusasõit. (A. Kuznetsova) S. Polonski	66
Sügisel (R. Kamsen) Soome viis	43
Tere, Moskva! (O. Fadejeva) A. Lepin	93
Tulge, tulge tantsuringi. Läti rahvaviis	128
Turistid (O. Vössotskaja) M. Starokadomski	107
Töö ja võitlus (P. Rummo) E. Kapp	33
Uueks tõusuks (J. Sütiste) V. Reiman	62
Üle lume lagedale (J. Oro) Eesti rahvaviis	56
Väike kevadelaul. K. A. Hermann	95
Ööbik, kuldakeelne, vaiki (V. Zabella) M. Glinka	142

Kaanoneid.

Head uut aastat — 3-häälne. Fa-mažooris $\frac{4}{4}$ taktis	59
Hällilaul 4-häälne. Do-mažooris $\frac{4}{4}$ taktis	23
Kägu 2-häälne. Fa-mažooris $\frac{3}{4}$ taktis	75
Laulud jälle kõlmas 4-häälne. Sol-mažooris $\frac{3}{8}$ taktis	42
Hingamis-, häälamis- ja hääleharjutusi	151

Muusika kuulamiseks.

Torupill. R. Päts	153
Vilespill. R. Päts	155
Sarvelugu. R. Päts	156
Kandlelugu. U. Toomi kogust «Eesti rahvatantse»	157
Katkend «Üllatus-sümfooniast» — J. Haydn	158
Igatsus-valss. F. Schubert	159
Marmotte. L. Beethoven	160
Menuett. O. Merikanto	161
Tšernomori-marss oop. «Ruslan ja Ludmilla» M. Glinka	162
Igatsus kevade järele. R. Tobias	163
Jahimehe laul. R. Schumann	164
Napoli lauluke. P. I. Tšaikovski	165
Vanaaegne tants. D. Kabalevski	167

Noodiõpetus.

Alteratsiooni märgid	32
$\frac{3}{8}$ taktimõõt	41
Klaviatuur	20
Noodilugemise harjutusi	20
Do-mažoor helireedel	24
Sol-mažoor helireedel	39
Fa-mažoor helireedel	60
La-minoor helireedel	28
Mi-minoor helireedel	89
Re-minoor helireedel	99
Paralleelsed helistikud	31

Rütmilis-meloodilisi ülesandeid.

Nr. 1	Do-mažooris	A. $\frac{2}{4}$ taktis	25
		B. $\frac{3}{4}$ taktis	25
Nr. 2	la-minooris	$\frac{4}{4}$ „	29
Nr. 3	Sol-mažooris	$\frac{3}{8}$ „	41
Nr. 4	Fa-mažooris	$\frac{3}{4}$ „	61
Nr. 5	mi-minooris	$\frac{3}{4}$ „	90
Nr. 6	re-minooris	$\frac{3}{4}$ „	100
Nr. 7	re-minooris	$\frac{4}{4}$ „	100
Küsimusi ja ülesandeid			149
Väike muusikaline oskussõnastik			168

Пятс Рихо Эдуардович

ПЕСЕНИК VI

На эстонском языке

Эстонское Государственное Издательство
Таллин, Пярнуское шоссе, 10.

*

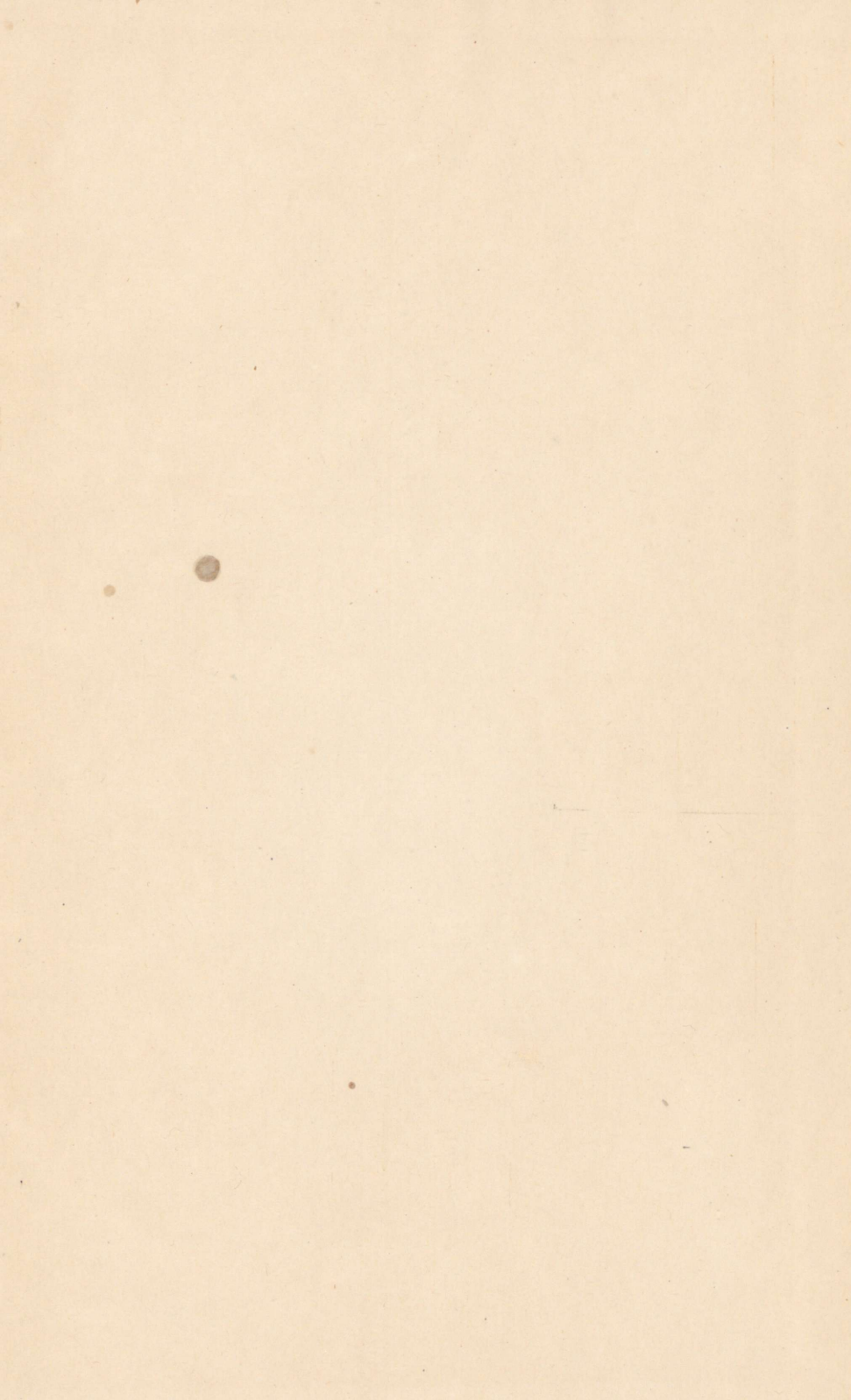
Toimetaja A. Pajupuu

Tehniline toimetaja H. Veber

Korrektor S. Kõiv

Trükkimisele antud 20. VII 1957. Paber 60:92,
^{1/16}. Trükipoognaid 11. Arvutuspoognaid 9.49.
Trükiarv 13 000. ME-C5274. Tellimise nr. 2059.
Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind rbl. 2.—.

A

21628

Rbl. 2.—

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 01204987 2